

Årsredovisning 2016

Godkänd av direktionen 2017-03-13
Dnr 740.2016.01008

Innehåll

.....	1
Vår förbundsledning 2016	2
Förbundsordförande har ordet	3
Räddningschefen om verksamhetsåret	4
Om förbundet.....	5
Våra medlemskommuner	5
Fakta om förbundet	5
Vårt uppdrag.....	5
Vår vision	5
Förvaltningsberättelse	6
Uppföljning av måluppfyllnad	6
Målstruktur	6
Måluppföljning - inriktningsmål	7
Målområde förebyggande verksamhet	8
Målområde räddningstjänst	9
Målområde medarbetare	11
Målområde ekonomi.....	11
Målområde miljö	12
Förbundets organisation	13
Viktigare händelser.....	14
Trygghetens hus	14
Utbildning av RiB anställd personal	14
Utveckling av ledningsgruppen.....	14
Arbetsmiljö.....	14
Personal	15
Personalutveckling	15
Likabehandling.....	15
Sjukfrånvaro	15
Övertid.....	15
Räddningstjänstpersonal i beredskap	17
Statistik personal	18
Resultat och ställning	19
Resultaträkning.....	19
Driftredovisning	21
Investeringsredovisning.....	22
Redovisningsprinciper.....	23
Balansräkning.....	24
Femårsjämförelse	24
Finansieringsanalys	25
Noter.....	26
Avdelningarnas verksamhet och ekonomi.....	29
Förbundsledningen	29
Ledningsstab.....	31
Förbundskansli	34
Förebyggandeavdelningen.....	39
Beredskapsavdelningen	44
Metod- och taktikavdelningen.....	47
Teknikavdelningen	51

Bilaga: Uppföljning av internkontrollplan 2016

Östersund 2017-03-13

Ida Asp
Direktionens ordförande

Lars Nyman
Räddningschef

Vår förbundsdirektion 2016

Östersunds kommun

Ordförande Ida Asp (s)
Ledamot Elisabet Öhrnell (v)
Ledamot Ulf Edström (c)
Ersättare Kjell Svantesson (s)
Ersättare Anders Österholm (mp)
Ersättare Andreas Köhler (m)

Krokoms kommun

2:e vice ordförande Stina Kimselius (m)
Ersättare vakant

Strömsunds kommun

1:e vice ordförande Göran Bergström (s)
Ersättare Nils-Bengt Nilsson (c)

Bergs kommun

Ledamot Elise Ryder Wikén (m)
Ersättare Bo Karlsson (c)

Bräcke kommun

Ledamot Jonas Sandbom (s)
Ersättare Göran Nilsson (lfb)

Ragunda kommun

Ledamot Annica Eklund (s)
Ersättare vakant

Härjedalens kommun

Ledamot Victor Ericsson (m)
Ersättare Sune Halvarsson (s)

Förbundsordförande har ordet

Så har ännu ett år passerat. 2016 var året då vi tänkte satsa på rekrytering, investeringar och god kommunikation. Som oftast så blir man tvungen att omvärdera sin plan vilket även vi i direktionen fick göra. Även om det inte blev riktigt så lugnt och framåtriktat som vi hoppades på så tycker jag att vi idag kommit väldigt långt med flera av våra planer.

En stor del av året har handlat om att hitta rätt ledarskap och ledning för att på ett positivt och stärkande sätt fortsätta framåt med förbundet. Idag ser jag en ledning som vill och kan hantera utmaningarna som vi möter och förväntningarna från oss i direktionen. Fortsatt är det svårt med bemanningen. Vi har under året arbetat med att hitta sätt att stödja en bredare rekryteringsgrund genom att ta fram en rekryteringsstrategi. Denna strategi skapar en gemensam syn för våra medlemskommuner och genom den finns ett tydligt stöd för kommunanställda att arbeta som deltidsbrandman.

En annan viktig fråga för oss i direktionen är jämställdhet och mångfald. Vi tror att många fler skulle kunna vara en del av vår personal om vi kunde skapa en ökad kunskap kring hur arbetet som deltidsbrandman är. Under året som gått har insatser påbörjats för att visa framförallt kvinnor att de också har en plats hos oss. Arbetet med prova på dagar och riktade insatser mot just kvinnor är ett viktigt arbete och vi ser fram emot att fortsatt hitta sätt för räddningstjänsten att arbeta med jämställdhet.

Vi fick också under 2016 fram extra pengar från ägarkommunerna till investeringar som vi nu kan göra under 2017. Detta är roligt och välbehövligt så att vi på ett säkert sätt kan stå för den beredskap som vi lovat. Dock kommer vi behöva omvärdera planen för investeringarna då vi idag vet att våra kostnader för deltidspersonalen ökade i och med det nya avtalet. Omfattningen av ökningen av löner var något vi på förhand inte kände till vilket nu skapar ett behov av att omfördela pengar till personal.

När vi nu summerar 2016 så kan man se att vi har på ett lika imponerade sätt som alltid lyckats med vårt uppdrag och vi från politiken känner oss trygga med den organisation som vi idag har.

Ida Asp
Förbundsordförande

Räddningschefen om verksamhetsåret

2016 blev ett händelserikt år!

Larmfrekvensen ökade med 15 %, en förändring av ledningsorganisationen skedde under hösten, ett nytt treårigt avtal för vår personal i beredskap har träffats som skapat en livlig debatt i räddningstjänsterna runt om i landet, förbundet har erhållit förfrågan från staten om att vara en av femton utbildningsregionen i Sverige för utbildning av deltidsanställda brandmän, för att nämna några saker.

Förbundets verksamhet har i stort genomförts i enlighet med verksamhetsplanen för 2016.

Förbundets förebyggande verksamhet har under 2016 återigen haft en mycket hög arbetsbelastning bland annat beroende på vakanser och föräldraledigheter men också pga. att verksamhetens omfattning ökar. Detta har krävt tuffa prioriteringar av verksamheten och resulterat i att tillsynsmålen inte heller nåtts under 2016.

Rekryteringen av deltidsanställda brandmän har som vanligt bedrivits som en prioriterad uppgift med ett förhållande vis gott resultat. 45 personer har valt att lämna förbundet och 44 personer har nyrekryterats. Detta är i och för sig glädjande men underskottet är 13 personer så detta blir den fortsatta utmaningen för beredskapsavdelningen. En rekryteringsstrategi har upprättats där syftet med detta är att skapa samsyn mellan räddningstjänstförbundet och medlemskommunerna om hur rekryteringsarbetet ska bedrivas och vilken gemensam grundsyn som ska finnas vid rekrytering av RiB-personal. Detta för att möjliggöra ett så framgångsrikt rekryteringsarbete som möjligt, vilket krävs för att beslutad beredskap på förbundets brandkårer ska kunna upprätthållas.

Ett nytt kollektivavtal har tecknats för deltidsanställd personal där uppfattningen bland vissa anställda är att förutsättningarna för att rekrytera och behålla personal har försämrats. Arbetsgivaren delar inte den uppfattningen utan det finns fler fördelar än nackdelar i det nya avtalet är förbundets uppfattning.

Arbetet med utveckling av övningsområdet fortsätter där nya fördröjande uppgifter har framkommit under projekteringen. Efter att vattenprover tagits i befintlig brunn visar resultatet att det inte är lämpligt att nyttja detta vatten. Projektet kommer då att tillföras en ny kostnad av att erhålla kommunalt vatten till platsen vilket då både är ofinansierad lösning såväl som en förseening. Problemet är en angelägen fråga för att finna en finansieringslösning på eftersom möjligheten till att skapa ett av tre regionala utbildningsplatser i Norrland är aktuellt.

Ekonomiskt sett har verksamheten gått bra under hela året vilket möjliggjort att förbundet kunnat tidigarelägga vissa anpassningsåtgärder utifrån mandatperiodens handlingsprogram i form av särskilda materialinköp till stationerna och två byggprojekt på övningsområdet Furulund. Detta trots en ökad insatsverksamhet under året. Det driftmässiga resultatet blev dock en mindre avvikelse mot budget på ca -300 tkr av främst utebliven återbetalning från Fora, ökad pensionskostnad och sparad komptid samt av ökad semesterlöneskuld. Förbundschefen har lämnat sin anställning under året med avgångsersättning på två år. I 2016 års totala minusresultat på -1,8 mnkr ingår hela kostnaden för avgångsersättningen efter beslut av direktionen.

Lars Nyman
Räddningschef

Förvaltningsberättelse

Verksamheten inom förbundet har under året bedrivits enligt intentionerna i gällande lagstiftningar för skydd mot olyckor samt enligt av direktionen antagna mål.

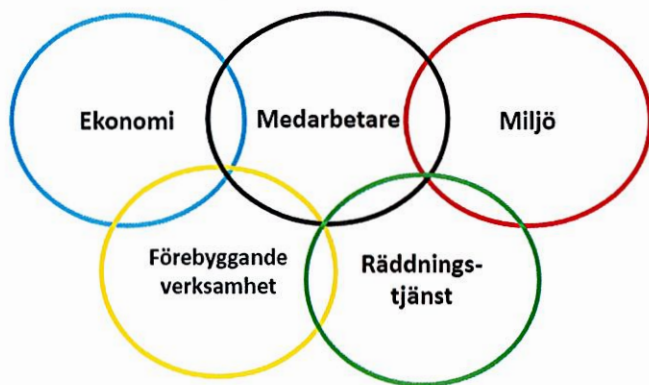
De lagar som specifikt reglerar räddningstjänsten är främst Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) brandfarliga och explosiva varor (LBE). Verksamheten bedrivs också i enlighet med, av direktionen antagna, handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Uppföljning av måluppfyllnad

Förbundets huvuduppgift är att leverera bra service och efterfrågade tjänster till alla som bor i och besöker våra medlemskommuner. Jämtlands räddningstjänstförbund arbetar därför ur ett helhetsperspektiv där all verksamhet ytterst syftar till att bidra till medborgarnas och besökarnas trygghet och säkerhet. En helhet som, förutom en god service, också ska borge för en god ekonomisk hushållning med förbundets resurser.

Verksamheten är indelad i fem målområden, se bild nedan. Målområdena är utformade för att harmoniera med målen i förbundets handlingsprogram 2016-2019 för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Då dessa målområden utgör basen i förbundets verksamhet har de olympiska ringarna valts som symbol för målområdena. Detta symboliserar även mångfald – en för förbundet angelägen fråga och vital för att kunna säkerställa fortsatt högt förtroende hos medborgare och besökare men även för att säkerställa god rekrytering av brandmän.

Målstruktur

Förbundets fem målområden.

Inom varje målområde finns definierade inriktningsmål som beskriver förbundets långsiktiga viljeinriktning. Utifrån varje inriktningsmål formuleras mätbara effektmål som ligger till grund för de aktiviteter som genomförs inom förbundet. Inom målområdena förebyggande verksamhet och räddningstjänst är inriktningsmålen samma som i handlingsprogrammet.

Uppföljning av inriktningsmål (IM) och effektmål sker tre gånger per år och redovisas i delårsrapporter per april, augusti och årsredovisning. Målen samlade måluppfyllnad rapporteras i sammanställd form med text och måluppfyllelseindikatorer enligt tabellen på nästa sida.

Måluppföljning - inriktningsmål

Målet
uppnås

Målet
uppnås
delvis

Målet
uppnås
inte

Inriktningsmål i olika målområden		Kommentarer	Måluppfyllnad i målområden
IM	Förebyggande verksamhet		
1	Antalet bränder ska minska	Målet uppfylls delvis. Två kommuner har oförändrat samt två kommuner har ökat antalet bränder i byggnader.	
IM	Räddningstjänst		
2	Snabb och rätt hjälp	Målet uppfylls delvis beroende på fortsatta bemaningssituationer på vissa stationer.	
3	Optimera resurserna	Målet uppfyllt.	
IM	Medarbetare		
4	Attraktiv arbetsplats	Målet uppfylls delvis pga att tre allvarliga händelser har rapporterats till Arbetsmiljöverket.	
IM	Ekonomi		
5	En sund, balanserad och finansierad ekonomi	Målet uppfylls delvis pga att resultatet avviker negativt mot budget.	
IM	Miljö		
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar	Målet uppfyllt.	

Målområde förebyggande verksamhet

Inriktningsmål 1 – Antalet bränder ska minska

– Förbundets verksamhet ska bidra till att antalet bränder och antalet omkomna/skadade i bränder ständigt minskar samt att egendomsskador och miljöpåverkan reduceras.

Förebyggande
verksamhet

Effektmål

- Antalet utvecklade bränder i byggnader ska minska.
- Antalet eldstadsrelaterade bränder ska minska, genomsnittet 2012-2014 var 33 bränder per år¹.

Måluppfyllnad

Redovisningen av statistiken kring utvecklade bränder i byggnad kommer från SKL:s öppna jämförelser² och släpar ett år. I förbundets handlingsprogram är målsättningen att ingen medlemskommun ska ha fler än 0,7 bränder per 1 000 invånare år 2019. Under 2015 har antalet utvecklade bränder i byggnad per 1 000 innevånare ökat för Härjedalen och Strömsunds kommuner medan Bräcke, Krokom och Ragunda har minskat. För Berg och Östersunds kommun är det oförändrat. Målet ej uppfyllt.

Kommun	Antal bränder per 1 000 innevånare 2015	Antal bränder per 1 000 innevånare 2014
Berg	1,07	1,06
Bräcke	1,12	1,50
Härjedalen	1,40	1,26
Krokom	0,41	0,57
Ragunda	0,67	0,91
Strömsund	0,97	0,77
Östersund	0,54	0,52

Enligt nuvarande handlingsprogram är målsättningen att antalet eldstadsrelaterade bränder ska minska till år 2019. Genomsnittet 2013–2015 var 27 bränder per år, jämfört med 33 i genomsnitt för åren 2012-2014.

¹ Källa MSB.

² Källa SKL Öppna jämförelser 2015.

Bland större förebyggandeåtgärder finns genomförda informationskampanjer om brandsäkerhet till flyktingboenden, bostadsrättsföreningar och pensionärsgupper. Informationsbroschyrer om hur man bör elda har skickats till sotarna som delar ut dem i samband med sotning. Informationsmaterial om brandsäkerhet kopplat till mobilladdare har utarbetats. Utbildning i hjärt- och lungräddning, allmän brandkunskap m.m. har genomförts i 5 av förbundets medlemskommuner och i fyra externa verksamheter.

Målområde räddningstjänst

Inriktningsmål 2 – Snabb och rätt hjälp

– Räddningstjänsten ska - anpassad efter vår lokala riskbild - med rätt kompetens samt modernare teknik ge snabb och rätt hjälp till förbundets medborgare samt besökare som drabbas av olyckor så att skador på människor, egendom och miljö minimeras.

Effektmål

- För RiB personal ska beslutad beredskap och förmåga upprätthållas med rätt kompetens och befattning.
- >85 % av dom RiB-anställda ska ha genomgått den skolbundna RiB-utbildningen till 2019.
- Samtliga som blir uttagna till befälsutbildning ska genomföra utbildningen med slutbetyg godkänt via erhållet kursintyg.
- All operativ personal ska ha en fastställd kompetensutvecklingsplan anpassad till fastställt nivåsystem.
- 90 % av alla RiB ska genomföra 8 timmar övningsverksamhet på Furulund.
- All RiB-personal ska genomföra 42 timmar lokal övningsverksamhet.
- Förbundets utrustning skall vara anpassad till fastställt nivåsystem och uppfylla ställda krav.

Måluppfyllnad

Det har under året saknats personal på vissa RiB stationer, vilket gör att målet om beslutad beredskap och med rätt kompetens och befattning under minst 99,5 % av årets totala antal beredskapstimmar bara delvis uppfylls.

Av dom RiB-anställda har 87 % genomgått den skolbundna RiB-utbildningen 2016. Målet är uppfyllt.

Samtliga som gått befälsutbildning har fått slutbetyget godkänt. Målet är uppfyllt.

All operativ personal har en fastställd kompetensutvecklingsplan anpassad till fastställt nivåsystem, målet är uppfyllt.

Av förbundets RiB-personal genomförde 75 % 8 timmar övningsverksamhet på Furulund, målet om 90 % uppfylldes därmed endast delvis.

Målet om att all RiB-personal ska genomföra 42 timmar lokal övningsverksamhet bedöms endast delvis uppfyllt. Orsaken är rapporterad övningsstatistik är svår att följa upp då den inte är helt fullständig.

Utifrån fastställt nivåsystem i handlingsprogram och ställda krav har förbundet genomfört flera olika åtgärder. Räddningschef i beredskap har införts och kompletterar de inre och yttre befälen som sedan tidigare organiserats. Förbundet operativa ledningsresurser har därmed stärkts till en nivå som Länsstyrelsen i Jämtlands län bedömer vara nödvändig för att uppfylla LSO krav. Ett flertal aktiviteter har under året genomförts för att rekrytera RiB-personal, bland annat har följande åtgärder vidtagits:

- Vakanta tjänster inom RiB-styrkan annonseras fortlöpande på förbundets hemsida.
- Medlemskommunernas hemsidor nyttjas även de för rekrytering av RiB.
- Lokala annonsblad nyttjas för annonsering efter RiB-personal.
- En rekryteringsstrategi är upprättad tillsammans med medlemskommunerna.
- Ett projekt pågår gällande rekrytering ur ett mångfald- och jämställdhetsperspektiv

Inom utbildning har 34 heldagsövningar för RiB-personal genomförts på Furulund och totalt 271 brandmän har deltagit vid dessa utbildnings/övningstillfällen. Fem preparandutbildningar har genomförts med totalt 38 personer. Utöver detta har även intern kompetensutveckling genomförts inom bland annat följande områden:

- Framföra och manövrera tunga fordon.
- Vattenlivräddning.
- Övertrycksventilering.
- Brandsläckning i hus.
- Skogsbrandsläckning.

Utöver årligt underhåll och byte av utjämt utrustning har förbundet kunnat tidigare lägga vissa anpassningsåtgärder mot handlingsprogrammet i form av särskilda materialinköp.

Inriktningsmål 3 – Optimalt nyttjade av samhällets resurser

– Vid såväl små som stora olyckshändelser ska samhällets samlade resurser nyttjas optimalt.

Effektmål

- Bredda JRF uppdrag med fler åtaganden åt medlemskommunerna.
- Minst två årliga stabsövningar ska genomföras i samverkan med övriga aktörer i Trygghetens Hus och Jämtlands län.

Måluppfyllnad

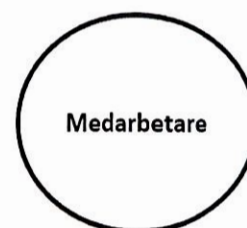
Målet att bredda JRF:s uppdrag med fler åtaganden åt medlemskommunerna är uppfyllt. Förbundet har under året upprättat riktlinjer för stabsarbete i syfte att skapa förutsättningar för en väl fungerande stab gällande kompetens, bemanning och arbetsuppgifter. Dialog om att bredda förbundets uppdrag pågår med medlemskommunerna och avtal om utalarmering av krisledning, POSOM samt FRG har tecknats med Härjedalens kommun. I syfte att skapa redundans och större uthållighet vid större händelser har samarbete inletts med Medelpads räddningstjänstförbund.

Målet om minst två årliga stabsövningar med övriga aktörer i Trygghetens Hus och Jämtlands län är uppfyllt. Under 2016 har tre övningar genomförts i samverkan med övriga aktörer i Trygghetens hus och Jämtlands län.

Målområde medarbetare

Inriktningsmål 4 – Attraktiv arbetsplats

– Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.

Effektmål

- Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud.
- Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer.
- All heltidsanställd personal ska ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan.

Måluppfyllnad

Målet om att ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud uppfylls endast delvis, då två arbetsskador och ett tillbud är anmälda till Arbetsmiljöverket.

Målet att ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer är uppfyllt. Avstämning har skett på alla avdelningar under medarbetarsamtal eller arbetsplats-träffar.

All heltidsanställd personal har en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan. Målet är uppfyllt.

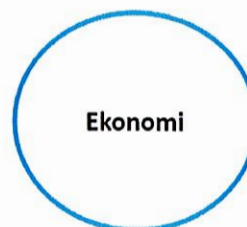
Inom jämställdhetsarbetet har förbundet under året genomfört en utredning och analys av hur rekryteringsmetodikerna kan förändras för att öka antalet kvinnliga brandmän i förbundets heltidsstyrka. Översyn av lokaliteter i Sveg är genomfört och planering pågår för att genomföra lokalanpassningar på fler stationer. I Gäddede pågår ombyggnation för samnyttjande av lokalerna med ambulans och polis. Projektering av etapp 2 pågår för Furulund för att stärka förutsättningarna för övningsverksamheten.

På förbundets övningsområde Furulund har en mast för att förbättra belysningen och IT-kommunikationen rests och en ny varmbonad verkstad och spolhall har byggts i plåtförrådet. För all kontorspersonal har Commodia genomfört en ergonomigenomgång. En luftmätning har även genomförts i förbundets kontorsmiljö på Trygghetens hus.

Målområde ekonomi

Inriktningsmål 5- En sund, balanserad och finansierad ekonomi

– Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomiskushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.

Effektmål

- Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas.
- Ett fungerande finansieringssystem för reinvesteringar ska skapas och tas i drift senast verksamhetsåret 2017.

Måluppfyllnad

För året redovisar förbundet ett negativt resultat på totalt -1,8 mnkr. Förbundet uppfyller därmed inte sitt finansiella mål mot god ekonomisk hushållning om ett nollresultat. Målet om ett fungerande finansieringssystem för reinvesteringar uppfylls delvis av att förbundet erhållit två extra miljoner av medlemskommunerna för investeringar 2017. Tillskottet innebär att investeringsnivån nästa år kan höjas till 7,5 mnkr samt att några mindre planerade investeringar även kan tidigareläggas.

Målområde miljö

Inriktningsmål 6 – Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar

– Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.

Effektmål

- Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler ska minska med 5 % jämfört med 2015.
- I all verksamhetsutövning ska en värdering av åtgärdens miljöpåverkan utgöra en naturlig del och att metoder som minskar miljöbelastningen eftersträvas.

Måluppfyllnad

Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler med egna abonnemang har minskat med 9 %, målet är uppfyllt.

Flera miljöåtgärder har vidtagits under året; elcyklar används oftare till möten med kortare avstånd, skumutredning om användandet av B-skum, vattenprover har tagits på Trygghetens Hus i samband med tvätt av kontaminerad räddningsmateriel i syfte att analysera vilka föroreningar som finns i avloppsvattnet efter tvätt av kontaminerad utrustning. Vid en förstudie för kommande utveckling av Furulund har Östersunds kommuns tekniska förvaltning genomfört provtagning på vattenkvalitén. Extern konsult har genomfört detta och resultatet har föranlett ett omedelbart nyttjande förbund. Anläggningen kommer därför att under 2017 anslutas till det kommunala Va-nätet.

Jämtlands räddningstjänstförbund styrs av en politiskt sammansatt direktion som beslutar om mål och inriktning av verksamheten i räddningstjänstförbundet och utgör även myndighet för räddningstjänsten och sotningsverksamheten. Direktionens ambition är att räddningstjänsten ska vara modern, effektiv samt ha erforderlig kompetens och tillräcklig teknisk utrustning. Personalen ska utföra operativ räddningsverksamhet och arbeta förebyggande. Verksamheten ska planeras och genomföras inom tilldelade ekonomiska ramar – en budget i balans. Räddningstjänstförbundet har under direktionen en räddningschef som verkställande tjänsteman.

Viktigare händelser

Trygghetens hus

Polisens ledningscentral har under året lämnat Trygghetens hus vilket har krävt att nya rutiner för samverkan har och skall fortsättningsvis utvecklas. I första steg har våra inre befäl besökt den nya regionsledningscentralen i Umeå därifrån all operativ ledning skall ske gällande polisen. Syftet med besöket var att få kunskap om hur polisens arbetssätt är nu och hur samverkan skall ske. Besöket genomfördes tillsammans med personal från Luleå- och Medelpads räddningstjänster som också upprätthåller tjänster med Inre befäl. Ett arbete med att skapa någon form av visuell samverkan har inletts där även Länsstyrelsen deltar för att utveckla tekniken.

Utbildning av RiB anställd personal

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, som ansvarar för kompetensutveckling av brandmän, har ställt förfrågan till Jämtlands räddningstjänstförbund om det finns intresse och möjlighet att vara en av tre utbildningsorter i Sverige. GRIB, *Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap*, är den utbildningsform som då skulle vara aktuell att bedriva som en av tre utbildningsorter i Norrland.

Utveckling av ledningsgruppen

Direktionen anlidade en konsult i syfte att utveckla ledningsgruppen. Detta initiativ ledde till ett annat arbetssätt och där det med all tydlighet klargjordes de två huvuduppdrag, helheten och sin del som omfattas av arbetet i en ledningsgrupp. Mötena förändrades där justeringar gällande både agendan och mötesteknik gjordes vilket effektiviserat dessa möten.

Arbetsmiljö

En arbetsgrupp för att verka mot målet med attraktiv arbetsplats med en arbetsplats som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden för jourtjänstgörande personal har inletts under året. Gruppen är sammansatt av de olika funktioner som tjänstgör i skift och engagemanget är brett och aktivt. Frågor som bedrivs är exempelvis hur skiften för brandmännen skall formuleras, hur skall vår fysiska aktivitets bedrivas, trivselsfrågor på stationen såsom utsmyckning, foto kollage på alla som jobbar på heltidsstationen.

Utöver detta har även arbetsplatsträffar för övrig heltidspersonal som i huvudsak tjänstgör på dagtid startats upp igen där arbetsmiljö är en prioriterad fråga. Rutiner för att även kunna bedriva skyddsronder på samtliga stationer i förbundet har skapats under året och skall återupptas 2017. Bristen på skyddsombud är nu åtgärdad på stationen i Östersund där det finns tre personer som upprätthåller denna funktion där en av dessa är även huvudskyddsombud. Dock kvarstår utmaningen att bredda detta inom RiB organisationen

Gällande arbetsmiljö har ett arbete bedrivits under hösten gällande hur vi skall agera ur ett arbetsmiljösäkert sätt både vid larm och övningar där utbildningar är planerade under våren 2017.

Personal

Antalet anställda inom förbundet var per den 31 december 2016, 460 personer. Av dessa var 58 tillsvidareanställda och 342 tillsvidareanställda samt 60 visstidsanställda för beredskapstjänst inom RiB³-kåren. Antalet vakanser var vid årsskiftet en heltidstjänst i Östersund och 13 RiB vid övriga kårer i förbundet.

Personalutveckling

Representanter från förbundet har bland annat deltagit i följande större kompetensutvecklingsinsatser under året - brandkonferens 2016, glesbygdskonferens, administrativ konferens och skadeplatsmessa.

Likabehandling

Under året har ett projekt initierats som ska utreda och utarbeta förslag till en förändrad rekryteringsmetod inklusive uttagningskriterier för att rekrytera heltidsbrandmän till Jämtlands räddningstjänstförbund i syfte att om möjligt öka antalet kvinnliga brandmän inom heltidskåren i Östersund. Projektet pågår.

Löneöversyn

Arbetet med införandet av individuell lön fortskrider. Det är en långsiktig process som genomförts i samverkan med de fackliga organisationerna. Under 2016 löpte arbetet på väl och ny lön utbetalades i april för anställda på HÖK.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas enbart för heltidsanställd personal. Sjukfrånvaron uppgick till 1,4 % och ligger 0,4 % enheter lägre än 2015. Den marginella skillnaden är främst korttids-sjukfrånvaron som varierar från år till år.

Övertid

Antalet övertidstimmar uppgick 2016 till 2 234 timmar. En stor del av övertidsuttaget finns inom verksamheter som styrs av uttryckning (1 902 timmar). Övrigt som påverkat övertidsuttaget är inkallning av personal på kortvarsel vid ordinarie personals frånvaro. Kostnaden för övertid (enkel och kvalificerad) för året uppgår till ca 950 tkr inklusive PO jämfört med 800 tkr 2015.

	2016	2015
Enkel övertid	584	292
Kvalificerad övertid	1 650	1 391
Totalt	2 234	1 683

³ RiB – Räddningstjänstpersonal i beredskap (tidigare kallat deltidbrandmän).

Olyckor och tillbud

I förbundets system för att rapportera tillbud och arbetsskador RIA (räddningstjänstens informationssystem för arbetsmiljö) har det under perioden totalt rapporterats 21 händelser, 13 olycksfall, fyra tillbud och fyra riskobservationer. Av dessa är två arbetsskador och ett tillbud anmällda till Arbetsmiljöverket.

ARBETSMILJÖHÄNDELSE JÄMTLANDS RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

2016-01-01 - 2016-12-31

Anställningsform : Egen personal

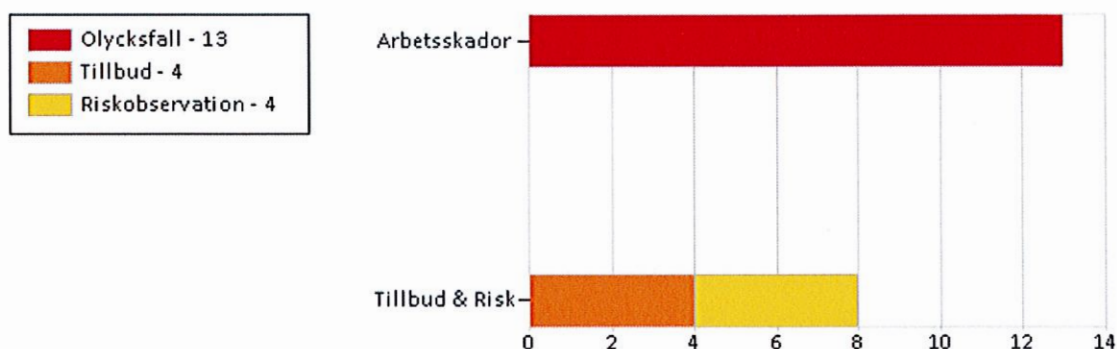

Diagram 1. Arbetsmiljöhändelser som inträffat på Jämtlands Räddningstjänstförbund 2016-01-01 - 2016-12-31. totalt 21 händelser. Av dessa är 2 arbetsskador och 1 tillbud eller riskobservationer anmällda till Arbetsmiljöverket enligt 3 kap. 3 a § Arbetsmiljölagen *. Arbetsskador innefattar olycksfall, färdolycksfall och arbetssjukdom. Färdolycksfall är ett olycksfall som inträffar vid färd till eller från arbetet.

Räddningstjänstpersonal i beredskap

I beredskapsorganisation arbetar 403 medarbetare. I tabellerna visas åldersstrukturen och antal anställda (tillsvidare och visstid), kön, medelålder per station samt vakanssituationen per 31/12.

Åldersstrukturen inom beredskapsorganisationen.

Åldersgrupp	Antal per åldersgrupp	Varav kvinnor
29 år och yngre	52	6
30-39 år	123	24
40-49 år	138	23
50-59 år	74	8
60 år och äldre	16	0
Totalt	403	61

Antal RiB-anställda tillsvidare, visstid, kön samt medelålder per station.

Station	Tillsvidare anställda	Visstids-anställda	Totalt	Varav kvinnor	Medel-ålder	Vakans
Backe	10	0	10	0	46,00	2
Bispgården	10	2	12	0	41,58	
Brunflo	16	1	17	2	43,82	
Bräcke	14	3	17	0	38,12	
Funäsdalen	13	4	17	4	39,24	5
Föllinge	12	1	13	0	42,38	
Gäddede	10	0	10	2	40,70	2
Gällö	7	2	9	2	38,44	
Hammarstrand	17	4	21	4	42,81	1
Hammerdal	15	2	17	2	36,24	
Hede	14	2	16	0	44,94	1
Hotagen	4	0	4	2	52,75	2
Hoting	9	2	11	1	40,82	1
Krokom	14	6	20	2	39,45	
Kälarne	12	0	12	0	43,00	
Lillhärda	6	0	6	2	46,00	
Lit	12	0	12	0	41,58	
Ljungdalen	4	1	5	2	40,40	1
Lofsdalen	7	3	10	0	39,40	
Nälden	6	2	8	0	37,38	2
Oviken	13	3	16	3	42,44	
Rätan	10	0	10	4	48,60	
Strömsund	16	2	18	1	41,72	
Stugun	13	2	15	5	42,60	1
Sveg	16	8	24	3	37,58	
Svenstavik	11	2	13	2	48,00	
Trångsviken	5	1	6	0	33,33	
Vemdalen	16	6	22	4	39,77	
Ytterhogdal	13	1	14	3	49,79	
Åsarna	7	0	7	3	39,86	
Änge	10	0	10	1	41,80	2
Totaler	342	60	402	54	41,95	

Rekryteringsbehoven av RiB-personal under de närmaste 10 åren riskerar att bli stor då det dels är många som lämnar räddningstjänstförbundet i förtid, år 2014 var det 28 personer, 2015 var

det 57 personer och **2016 var 45 personer som avslutade sin tjänst** i JRF av olika skäl. En försiktig bedömning är att behovet av nyrekrytering under den kommande 10-årsperioden bedöms vara 30-50 brandmän årligen. Den årliga omsättningen kommer under överskådlig framtid att vara den enskilt största utmaningen för räddningstjänstförbundet.

Statistik personal

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	
Antal anställda	Antal anställda den 31/12	460	459	365	366	374	334
	Tillsvidareanställda i Östersund	58	54	51	45	47	480
	Visstidsanst. i Östersund	0	2	1	3	4	1
	Tillsvidareanst. RiB	342	350	254	254	260	227
	Visstidsanst. RiB	60	53	59	64	63	58
	Räddningsvärn	68-80	68-80	145	145	145	132
	Långtidssjuka	0	0	1	1	3	4
	Medelsysselsättningsgrad i %	99,3%	99,3%	97,8%	99,1%	93,1%	96,9%
	Kvinnor (tillsvidareanställda)	100%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	90,0%
	Män (tillsvidareanställda)	99,2%	99,2%	97,4%	99,0%	92,4%	97,7%
	Könsfördelning						
	Kvinnor (tillsvidareanställda)	58	56	33	30	30	20
	Män (tillsvidareanställda)	342	348	276	269	277	255
	Kvinnor i %	14,5%	13,8%	11,0%	10,0%	9,8%	7,2%
	Män i %	85,5%	86,2%	89,0%	90,0%	90,2%	92,8%
	Medelålder totalt	43,9	41,9	41,5	41,4	44,6	44,5
	Kvinnor	43,7	39,5	39,1	39,9	42,4	43,2
	Män	44	42,3	41,8	41,6	44,8	44,6
	2016	2015	2014	2013	2012	2011	
Personal- omsättning	Slutat under året *	50	57	28	53	1	0
	Kvinnor	12	9	2	6	0	0
	Män	38	48	26	47	1	0
	Nyanställda *	44	37	38	41	0	1
	Kvinnor	6	10	11	5	0	1
	Män	38	27	27	36	0	0
	Personalomsättning i %*	1,5%	3,5%*	3,2 %*	3,7 %*	-2,13 %	-20,8%
* inklusive deltiden							
	2016	2015	2014	2013	2012	2011	
Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i % (heltid)	1,4	1,8	3,2	3,0	4,4	4,2
	varav långtidssjuka i %	30,9	59,5	80,8	61,6	74,3	70,1
	Kvinnor i %	2,8	4,8	1,7	0,9	0,7	3,9
	Män i %	1,2	1,5	3,4	3,2	4,8	4,2
	Åldersindelning (heltid)						
	Yngre än 29 år i %	0	4,4	0,4	0,4	0,7	0,0
	30-49 år i %	0	1,1	1,6	0,7	3,3	1,3
	50 år och äldre i %	2,4	2,3	6,1	7,0	6,2	8,3

Resultat och ställning

För 2016 redovisar förbundet ett negativt resultat på totalt -1,8 mnkr. Förbundet uppfyller därmed inte sitt finansiella mål om ett nollresultat. Driftmässigt redovisar förbundet ett mindre underskott mot budget med ca -300 tkr. Utebliven återbetalning från Fora⁴ med 440 tkr avseende 2004 års inbetalda sjukförsäkringspremier samt högre kostnader för pensioner, sparad komptid och sparad semester är några orsaker som i bokslutet försämrat resultatet. Trots fler larmhändelser under året har ekonomin driftmässigt gått bra, vilket skapat förutsättningar till att kunna tidigarelägga vissa vidareanpassnings åtgärder mot gällande handlingsprogram i form av inköp till stationerna av fallklätterutrustning, trafikolycks-utrustning, värmekameror och släckgranater samt vidareutveckling av övningsområdet Furulund med två mindre byggprojekt för en kostnad på totalt ca 1 mnkr.

Av årets negativa resultat på -1,8 mnkr ingår även en kostnad för avgångsersättning till förbundets förbundschef som avgick den sista juli. Utbetalningen av avgångsersättningen löper under en två års period men kostnaden är tagen i sin helhet i bokslutet och belastar därmed resultatet i bokslutet med ca -1,5 mnkr. Finansieringen av minusresultatet sker från förbundets egna kapital och uppgår efter årets resultat till ca 10 mnkr.

I Kommunlagen 8 kapitlet framgår att ett redovisat negativt resultat ska återställas inom en tre års period. Förbundet har de senaste fyra åren redovisat plusresultat och sammanlagt tillfört det egna kapitalet med 5,9 mnkr upp till ackumulerade 11,8 mnkr vid 2015 års bokslut. I 2017 års budget finns därtill ett positivt resultat budgeterat på +1,9 mnkr som vid verkställande innebär att det egna kapitalet helt återställs. Det slutförhandlade RiB-17 avtalet kommer dock att innebära kraftfullt högre ersättningskostnader än vad som finns i 2017 års budget.

Resultaträkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2016-12-31	Budget 2016-12-31	Bokslut 2015-12-31
Verksamhetens intäkter	1	6 726,6	5 960,8	9 127,2
Verksamhetens kostnader	2	-123 479,7	-120 055,9	-117 986,4
Avskrivningar	3	-5 337,6	-5 567,0	-5 139,9
Verksamhetens nettokostnader		-122 090,7	-119 662,1	-113 999,2
Kommunbidrag	4	120 572,5	120 019,1	117 016,3
Bidrag pensioner	5	3,7	30,0	8,5
Finansnetto	6	-287,6	-387,0	-422,2
Årets resultat		-1 802,2	0,0	2 603,4

Verksamhetens intäkter

Årets omsättning uppgick till 127,3 mnkr jämfört med 126,1 mnkr 2015. Kommunbidraget är förbundets största intäkt och uppgick till 120,6 mnkr. Det innebär en medlemsfinansiering av förbundets totala kostnader på 93,4 %. Verksamhetens intäkter uppgår till 6,7 mnkr och överstiger budget med 765,8 tkr. Inom försäljning av utbildning är intäkterna totalt sett högre än budgeterat av främst fler sålda utbildningar till förbundets medlemskommuner. För tillsyner uppgår intäkterna till endast 25% av budgeterat men kompenseras något av högre intäkter för tillstånd LBE av fler tecknade avtal. På larm sidan finns främst ökade intäkter för både

⁴ Återbetalning av inbetalda sjukförsäkringspremier 2004 avseende den kollektivavtalade sjukförsäkringen AGS-KL samt för avgiftsbefrielseförsäkringen

automatalarm och IVPA-larm av fler larmhändelser under året, vilket även återspeglas i ökad uttryckningskostnad på kostnadssidan. Högre intäkter finns även för externa arbeten (restvärdesräddning och vägsanering vid larmhändelser) och för försäljning av verksamhet (hämtning i terräng, brandvakt, lyfthjälp). Bidraget för pensioner blev för året högre då skuldförändringen ökat inom särskild avtalspension (SAP) och medför på så vis en högre kompensation från Östersunds kommun.

Lägre intäkter finns inom övriga intäkter där utbildningsbidragen från MSB till RIB anställda är lägre då färre personer gått utbildning under året och av mindre intäkter från försäljning av uttjänta fordon och inventarier.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 123,4 mnkr vilket är 3,4 mnkr högre än budgeterat för året. Förbundets förbundschef avgick sista juli och erhöll en avgångsersättning motsvarande en total kostnad på ca 2 mnkr inklusive PO. I förbundets personalkostnader ingår hela kostnaden för avgångsersättningen då kvarstående skuld per 2016-12-31 bokats upp i balansräkningen. Detta innebär en negativ resultatpåverkan och en kostnadsavvikelse mot budget med -1,5 mnkr.

Inom personalkostnaderna finns även högre kostnader för månadslöner då Beredskapsavdelningen har anställt tre heltidsbrandmän med kombitjänst i syfte att reducera vikariekostnaden i förbundet och högre kostnader för bilersättningar, semesterskadestånd samt för uttryckning. För beredskapspersonalen finns även högre kostnader för timlöner övning och materialvård. Lägre kostnader finns för räddningschef i beredskap som trädde i kraft först i mars och lägre ersättningar för utbildning pga. ej fullt tillsatta budgeterade platser samt lägre beredskapskostnader för RiB-personal då förbundet inte klarat uppfylla numerären på vissa stationer under året. Lägre personalkostnader finns även inom Metod- och taktikavdelningen där avdelningen haft en vakant tjänst under åtta månader.

Utfallet för förbundets pensionskostnader blev 567,8 tkr högre än budgeterat enligt KPA:s pensionsberäkning i december. Bokningen av skuldökningen av sparad komptid och sparade semesterdagar försämrade också årsresultatet med 260 tkr.

Inom lokalkostnaderna finns lägre kostnader för lokalhyror och driftkostnader, däremot är kostnaderna för fastighetsunderhåll högre av främst kostnader för byggnationen av spolhall och verkstad i plåtförrådet på Furulund och av akuta underhållsåtgärder på förbundets stationer.

Inom driftkostnader är det främst ökade kostnader för service och underhåll av material, kommunikation och räddningsmaterial som ligger högre än budget. Driftkostnaderna är även högre av anpassningsåtgärderna mot befintligt handlingsprogram gällande byggprojekt på Furulund och utrustning till stationerna. Högre kostnader finns även inom tjänsteköp och avtal med SOS-alarm.

För förbundets fordon finns de största kostnadsavvikelserna mot budget för reparations- och fordonsanpassningar, däck, diesel och planerad service. Lägre kostnader finns främst för leasing och bensin.

Avskrivningar

Avskrivningskostnaderna uppgår till 5 337 tkr, vilket är 230 tkr lägre än budgeterat.

Finansnetto

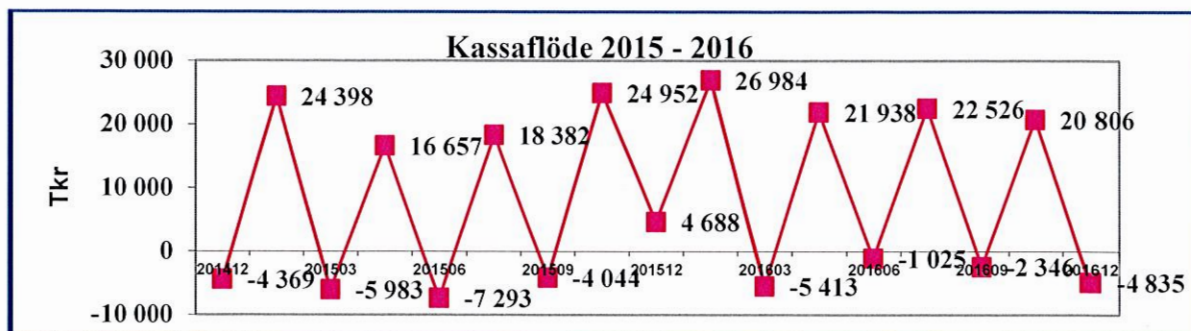
Finansnettot uppgår per augusti till 195,3 tkr, vilket är 42,7 tkr lägre än periodbudget. Utfallet beror på lägre räntekostnader för reverslån mot medlemskommuner och mot pensionsskulden. Under året har förbundet gjort sig skuldfri mot Bräcke och Bergs kommun genom slutamortering på reverslånen motsvarande 661 tkr. Kvarvarande reverslån finns mot Ragunda och Härjedalens kommun på totalt 8,7 mnkr.

Driftredovisning

Driftredovisning (Tkr)	Utfall 2016	Budget 2016
Intäkter		
Utbildning	767,6	565,0
Tillsyn & tillstånd	486,8	806,0
Externa arbeten	365,2	300,0
Automatlarm	3 150,5	2 394,0
IVPA	804,3	600,0
Övriga intäkter	649,1	1 057,8
Försäljning av verksamhet	314,8	92,0
Medlemsbidrag	118 960,0	118 960,0
Bidrag pensioner	1 612,5	1 059,1
Övriga bidrag	188,3	146,0
Intäkter totalt	127 299,0	125 979,9
Kostnader		
Direktion	394,0	525,0
Personalkostnader	91 217,4	89 296,1
Lokalkostnader	14 334,7	14 292,0
Fordonskostnader	3 649,1	3 267,3
Driftkostnader	10 123,4	9 070,0
Tjänsteköp	1 815,8	1 786,3
SOS-alarm	1 825,3	1 699,3
Finansnetto	283,9	357,0
Revision	120,0	120,0
Avskrivningskostnader	5 337,6	5 567,0
Kostnader totalt	129 101,2	125 980,0
Nettoresultat	-1 802,2	0,0

Likviditet

Förbundets likviditet är fortsatt ansträngd och checkkrediten har krävts även under 2016 för att förbundets betalningsförmåga ska kunna behållas i slutet på varje kvartal. I diagrammet visas årets kassaflöde och nyttjandet av förbundets checkkredit. Medlemsbidragen betalas i förskott varje kvartal som avspeglas i topparna i kassaflödesdiagrammet. Nyttjandet av checkkrediten sker i slutet av varje kvartal och har i snitt 2015-2016 varit ca 3,3 mnkr i lån. Målsättningen är att kontinuerligt stärka likviditeten framåt för att på sikt komma ifrån användandet av checkkrediten.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Årets investeringar uppgick totalt till 5 467 tkr vilket är 33 tkr lägre än budget. Under året har Hammarstrand har fått en ny pickup och Hede en begagnad brandbil från Storstockholms brandförsvarsförbund. Bilen blir den första med skärsläckare i förbundets södra delar. Funäsdalen har fått en ny brandbil anpassad för svårframkomliga vägar (4-hjulsdriven) och stationens gamla bil blir ny reservbil i Sveg. Östersund har fått ett nytt tankflak. Åsarnas station fick en ny FIP-bil med ett polycafs-system som är köldtåligt till minus 30 grader. Det innebär att bilen kan stå ute under vintern utan extern ström och utan att frysa sönder. Svenstaviks högtryckskompressor byttes också ut under året. Denna används för fyllning av andningsluft för rökdykning samt tryckflaskor till den nya FIP-bilen. Under året har även förbundet bytt ut tre klass II motorsprutor på tre stationer. Det var även budgeterat för att göra investeringar i RC samt utbyte av en pickup i förbundet men dessa har flyttats fram till senare år. Investeringen i RC'n flyttas till 2018 då MSB inte är klar med beslutet för sin del av investeringen. MSB betalar 50% av alla investeringar i RC'n. För att skapa utrymme 2018 flyttades en högtryckskompressor och en motorspruta till 2017. Pickupen flyttades framåt då några investeringar överskridit sin budget.

Investeringar (Tkr)	Utfall 2016	Budget 2016
BAS 3	3 149	3 000
Tankflak	679	600
RC	0	200
BAS 1 - Hede	300	300
FIP-bil - Åsarna	635	600
Pickup - Hammarstrand	182	300
Pickup	0	300
Övrig fordonsutrustning	185	0
Beg lastväxlartank	90	0
Räddningsmaterial	247	200
Summa	5 467	5 500

Redovisningsprinciper

Den kommunala redovisningen regleras av lagen om kommunal redovisning (SFS 1997:614). Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) anvisningar och rekommendationer för kommunsektorns redovisning.

I enlighet med Rådet för kommunal redovisning skall tilläggsupplysningar lämnas för hur tillämpning sker av vissa principiellt viktiga rekommendationer. Nedan sker kommentarer i enlighet med detta. I de fall något avsteg helt eller delvis sker mot ovan nämnda regelverk kommenteras detta också nedan. Viktiga övriga redovisningsprinciper kommenteras också.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bland annat innebär att:

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Rekommendationen RKR 17 Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser normerar hur pensionsförpliktelser skall värderas i den kommunala årsredovisningen. Av den framgår att värdering av pensionsförpliktelser ska göras med tillämpning av RIPS 07.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 44 tkr.

Avskrivning

Anläggningstillgångar skrivs av planenligt i förhållande till uppskattat nyttjandeperiod. Avskrivningstiderna har fastställts med utgångspunkt från Rådets skrift om avskrivningar men med en egen bedömning av tillgångarnas beräknade nyttjandetid. I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Leasingavtal har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.

Balansräkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Anläggningstillgångar			
Maskiner & inventarier	3	39 647,5	39 518,1
Finansiella anläggningstillgångar	7	12 150,1	12 184,9
Summa anläggningstillgångar		51 797,6	51 703,0
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	8	43 477,3	34 108,8
Kassa & Bank	9	-4 735,9	4 802,7
Summa omsättningstillgångar		38 741,4	38 911,5
Summa tillgångar		90 539,0	90 614,5
Eget kapital			
Eget kapital	10	9 996,1	11 798,3
- därav inbetalning av ägarkapital		0,0	1 433,0
- därav årets resultat		-1 802,2	2 603,4
Avsättningar			
Avsättningar	11	21 344,1	20 685,6
Skulder			
Långfristiga skulder	12	7 573,9	8 730,6
Kortfristiga skulder	13	51 624,8	49 400,0
Summa skulder		59 198,7	58 130,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		90 539,0	90 614,5

Femårsjämförelse

	2016	2015	2014	2013	2012
Verksamhetens intäkter	6,7	9,1	6,7	8,1	8,1
Verksamhetens kostnader	-123,4	-117,9	-95,6	-95,7	-93,1
Avskrivningar	-5,3	-5,1	-4,2	-3,7	-4,1
Verksamhetens nettokostnader	-122,0	-113,9	-93,1	-91,3	-89,2
Kommunbidrag	120,5	117,0	94,3	94,5	91,3
Finansnetto	-0,3	-0,4	-0,3	-2,0	-0,7
Årets resultat	-1,8	2,6	0,8	1,2	1,3
Omsättning	127,3	126,1	101,0	102,7	99,4
Medlemsfinansiering	93,4 %	94,7 %	93,3 %	92,0 %	91,8 %
Soliditet	11,0 %	13,0 %	10,5 %	10,5 %	8,4 %
Balansomslutning	90,5	90,6	74,4	65,9	67,9
Investeringar	5,4	6,7	3,7	8,0	10,8
Eget kapital	10,0	11,8	7,7	6,9	5,7

År 2012 gäller beloppen kommunerna Östersund, Krokom, Strömsund, Berg, Bräcke och Ragunda.
2015 tillkom Härjedalen som medlemskommun.

Finansieringsanalys

(Tkr)	Not	Bokslut 2016-12-31	Bokslut 2015-12-31
Löpande verksamhet			
Årets resultat	10	-1 802,2	2 603,4
Inbetalning ägarkapital		0,0	1 433,0
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar	3	5 337,6	5 139,9
Gjorda avsättningar	11	658,6	-21,1
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>			
Förändring kortfristiga fordringar	8	-9 368,5	3 953,1
Förändring kortfristiga skulder	13	2 224,8	4 584,2
Kassaflöde från löpande verksamhet		-2 949,7	17 692,5
Investeringsverksamhet			
Investering i materiella anläggningstillgångar	3	-5 467,0	-17 153,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-5 467,0	-17 153,9
Finansieringsverksamhet			
Nyupptagna lån		0,0	0,0
Ökning/minskning långfristiga fordringar	7	34,8	1 004,0
Ökning/minskning långfristiga skulder	12	-1 156,6	7 572,7
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-1 121,8	8 576,7
Årets kassaflöde		-9 538,6	9 115,4
Likvida medel vid årets början	9	4 802,7	-4 312,7
Likvida medel vid årets slut	9	-4 735,9	4 802,7

Noter

(Tkr)	Bokslut 2016-12-31	Bokslut 2015-12-31
Not 1. Verksamhetens intäkter		
Taxor och avgifter	4 038,5	3 629,3
Hyror och arrenden	144,0	148,1
Bidrag	370,3	2 137,3
Försäljning	1 189,9	1 537,0
Övriga intäkter*	983,9	1 675,5
Summa	6 726,6	9 127,2
*Varav jämförelsestörande intäkt 2015; Ersättning från MSB brand i Kälarne	0,0	1 058,0
Not 2. Verksamhetens kostnader		
Köp av verksamhet	2 034,1	1 995,3
Köp av SOS	1 825,3	1 734,5
Löner och ersättningar*	62 317,2	59 344,4
Sociala avgifter	19 308,9	18 088,6
Pensionskostnader	6 266,4	4 390,9
Övriga personalkostnader	3 832,9	2 266,2
Lokalkostnader	14 334,7	14 420,8
Leasingkostnader	449,7	695,8
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial*	4 476,0	6 617,7
Kontorsmaterial och trycksaker	67,9	86,1
Reparationer och underhåll av maskiner och inventarier	2 243,2	1 928,8
Diverse främmande tjänster	1 549,1	1 416,3
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	2 065,1	2 082,2
Försäkringsavgifter och riskkostnader	694,0	984,6
Fordonskostnader	1 293,2	1 232,4
Övriga verksamhetskostnader	721,9	701,7
Summa	123 479,7	117 986,4
*Varav jämförelsestörande kostnad 2015; Kostnader insats vid brand i Kälarne	0,0	1 058,0
Not 3. Maskiner, inventarier och fordon		
Ingående anskaffningsvärde	81 656,5	64 502,6
Periodens anskaffning	5 467,0	17 153,9
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	87 123,5	81 656,5
Ingående avskrivningar	-42 138,4	-36 998,5
- Periodens avskrivningar	-5 337,6	-5 139,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-47 476,0	-42 138,4
Bokfört värde för inventarier	39 647,5	39 518,1

(Tkr)			Bokslut 2016-12-31	Bokslut 2015-12-31
	Andel 2016	Andel 2015		
Not 4. Kommunbidrag				
Berg	10,44%	10,44%	12 373,0	12 187,0
Bräcke	8,23%	8,23%	9 754,0	9 607,0
Härjedalen	18,47%	18,47%	21 890,0	21 560,0
Krokom	14,27%	14,27%	16 912,0	16 657,0
Strömsund	13,66%	13,66%	16 189,0	15 945,0
Ragunda	8,07%	8,07%	9 564,0	9 420,0
Östersund	26,86%	26,86%	32 278,0	31 354,0
Östersund, särskild avtalspension (SAP)			1 612,5	286,3
Summa	100 %	100 %	120 572,5	117 016,3
Not 5. Finansiella intäkter				
Ränta, likvida medel			3,7	8,5
Summa			3,7	8,5
Not 6. Finansiella kostnader				
Ränta på lån			19,2	48,5
Ränta på pensionskostnader			232,7	351,7
Räntekostnad			35,7	22,0
Summa			287,6	422,2
Not 7. Finansiella anläggningstillgångar				
Långfristig fordran särskild avtalspension ÖSD			12 150,1	12 184,9
Summa			12 150,1	12 184,9
Not 8. Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar			31 419,9	24 892,2
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			8 459,8	6 215,6
Momsfordran			1 366,2	1 329,3
Skattekonto			558,2	379,8
Övrigt			1 673,2	1 291,9
Summa			43 477,3	34 108,8
Not 9. Likvida medel				
Handkassor			73,6	114,1
Koncernkonto, Östersunds kommun			-4 809,5	4 688,6
Summa			-4 735,9	4 802,7
Not 10. Eget kapital				
Ingående eget kapital			11 798,3	7 761,9
Inbetalning ägarkapital från Härjedalens kommun			0,0	1 433,0
Periodens resultat			-1 802,2	2 603,4
Utgående eget kapital			9 996,1	11 798,3

(Tkr)	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Not 11. Avsättningar		
Ingående avsättning	20 685,6	20 706,7
Pensionsutbetalningar	-1 403,0	-1 117,0
Nyintjänad pension	1 758,0	1 511,0
Ränte- och basbeloppsuppräknings	187,0	283,0
Förändring av löneskatt	127,5	-3,1
Sänkning av diskonteringsränta	0,0	0,0
Övrig post	-11,0	-695,0
Utgående avsättning	21 344,1	20 685,6
Not 12. Långfristiga skulder		
Långfristig skuld Bräcke	0,0	0,0
Långfristig skuld Berg	0,0	0,0
Långfristig skuld Ragunda	270,3	383,5
Långfristig skuld Härjedalen	7 303,7	8 347,1
Summa	7 574,0	8 730,6
Not 13. Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	7 415,7	7 258,0
Kortfristig del av långfristig skuld till medlemmar	1 156,6	1 817,8
Skatteskulder	231,8	214,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31 417,1	30 995,8
Upplupna löner, semesterlöneskuld, komptid inkl soc.avg*	4 204,6	2 469,3
Pensionspremie avgiftsbestämd avtalspension	3 613,5	3 130,1
Personalens källskatt	1 665,7	1 605,9
Upplupna sociala avgifter	1 604,0	1 574,8
Övriga kortfristiga skulder	315,8	333,8
Summa	51 624,8	49 400,0
*Varav jämförelsestörande kostnad; Återstående skuld av avgångsersättning inklusive sociala avgifter.	1 476,4	0,0

Avdelningarnas verksamhet och ekonomi

Förbundsledningen

Den verksamhet som genomförts inom ramen för förbundsledningen är deltagande i centrala möten med MSB, SKL/Pacta och SOS. Vidare har en projektgrupp besökt räddningstjänsten Syd i samband med deras redovisning av erfarenheter och resultat från det jämställdhetsprojekt de genomfört. Förbundschefen har genomfört en kurs i samhällets krisberedskap och totalförsvaret. Räddningschefen har från 1 aug övertagit ansvaret för förbundsledningens verksamhet. I förbundsledningens driftresultatet under verksamhetens kostnader ingår vid bokslutet hela kostnaden för kvarvarande avgångsersättning till föregående förbundschef med ca 1,5 mnkr vilket är förklaringen till den negativa budgetavvikelsen.

Driftutfall Förbundsledning

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2016	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	0	0	
S:a intäkter	0	0	
Kostnader			
Tjänsteköp	129	20	
Löneersättningar	1 915	1 901	
Verksamhetens kostnader	2 056	782	
Varav:			
Utbildning/konferenser	187	235	
Övriga personalkostnader	1 693	516	
Avgifter & material	175	32	
S:a kostnader	4 101	2 703	
S:a driftresultat	4 101	2 703	-1 397

Direktionen

Direktionen har genomfört sju sammanträden varav två extra insatta sammanträden under året varav två möten genomfördes i Krokom och i Strömsunds station. Även presidiet har träffats vid sex tillfällen. Ordföranden har deltagit i en politikerkonferens rörande jämställdhet inom räddningstjänster.

Driftutfall Direktionen

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2016	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	0		
S:a intäkter	0		
Kostnader			
Tjänsteköp	0		
Löneersättningar	383	443	
Verksamhetens kostnader	11	82	
S:a kostnader	394	525	
S:a driftbudget	394	525	+131

Ledningsstab

Operativ ledning

Polisens ledningscentral har under året lämnat Trygghetens hus vilket har krävt att nya rutiner för samverkan har och skall fortsättningsvis utvecklas. I första steg har våra inre befäl besökt den nya regionsledningscentralen i Umeå därifrån all operativ ledning skall ske gällande polisen. Syftet med besöket var att få kunskap om hur polisen arbetssätt är nu och hur samverkan skall ske. Besöket genomfördes tillsammans med personal från Luleå- och Medelpads räddningstjänster som också upprätthåller tjänster med inre befäl. Ett arbete med att skapa någon form av visuell samverkan har inletts där även Länsstyrelsen deltar för att utveckla tekniken.

Kunskap om arbetsmiljöregler för Räddningsledare har planerats under 2016 för att genomföras under 2017.

Inre befälen har även genomfört utbyte med regionens tjänsteman i beredskap och planerat för samma utbyte med regionens motsvarighet.

För att ytterligare säkerhetsställa hög beredskap med en förmåga anpassad mot de risker som finns inom förbundet har ett samarbete inletts med Medelpads räddningstjänstförbund. Det samarbete som rör operativ ledning omfattar operativt samarbete i gränsnära uppdrag, stöd mellan respektive förbunds inre befäl, samt att kunna stödja varandra vid stabsarbete

Större larm händelser

Branden i Odensala i maj månad var en av de större bränder som drabbade förbundet under 2016. Vid denna brand omkom en person och vid andra bränder, i Östersund och Hammerdal, har ytterligare två personer omkommit genom brand.

Den tragiska händelsen som skedde i Ragunda kommun där ett litet barn blev nedkastat vid ett kraftverk har uppmärksammats och påverkat förbundet på olika sätt. Ett är att insatsen belönats med det sk.112 priset som uppmärksammar aktörer inom alarmeringstjänsten och synliggör specifika händelser/insatser där samverkan inom alarmeringstjänsten har varit avgörande för insatsens utfall. Personal från Bispgårdens räddningskår företräder förbundet vid ceremonin.

Larmstatistik

Totala antalet larm för förbundet med hjälpande insatser utanför förbundets gränser uppgår för 2016 till 2 398 larm, vilket är en ökning med 369 larm jämfört med 2015. Inom larmkategorin olyckor har antalet brand i byggnad ökat med 30 st. Att antalet brand ej i byggnad också har ökat är ett resultat på en torr sommar där antalet bränder varit fler men inga större skogsbränder har inträffat. Trafikolyckor i förbundet är den larmkategori som ökat mest i förhållande till motsvande period ifjol. Generellt har trafikolyckorna ökat i samtliga medlemskommuner men ökningen har varit störst i Krokoms kommun. Inom larm utan tillbud har största larmökningen varit inom automatlarm, förmodad brand och förmodad räddning. Inom övriga ärenden är det främst ökade larm för annat uppdrag och IVPA, där samråd med Regionen skall ske för att utvärdera ökningen.

	Händelsetyp	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Olyckor	Brand i byggnad	170	140	138	147	134	178
	Brand ej i byggnad	168	128	220	172	92	175
	Trafikolycka	355	275	228	216	233	255
	Utsläpp av farligt ämne	36	52	39	36	39	52
	Drunkning/drunkningstillbud	1	7	4	5	13	10
	Nödställd person	14	19	8	11	10	9
	Nödställt djur	6	8	2	2	6	7
	Stormskada	4	6	3	6	0	9
	Bergras/Jordskred	0	0	0	0	1	1
	Annat ras	0	0	0	0	3	4
	Vattenskada	11	6	15	6	7	5
	Annan olycka	35	14	29	9	19	20
Larm utan tillbud	Automatlarm, ej brand	554	526	346	328	317	387
	Förmodad brand	137	108	117	56	55	73
	Falsklarm brand	0	5	1	0	1	2
	Förmodad räddning	57	29	23	7	5	4
	Falsklarm räddning	0	2	2	0	0	0
Övriga ärenden	I väntan på ambulans	674	539	516	419	280	317
	Sjukvård under delegation	0	0	0	2	6	4
	Hiss, ej nödläge	3	11	7	8	5	6
	Hjälp till ambulans	62	59	25	11	25	37
	Hjälp till polis	10	5	2	2	2	4
	Vattentransport	0	0	0	0	0	1
	Annat uppdrag	101	69	80	57	87	128
Antal larm inom förbundet		2 345	2 008	1 805	1 496	1 340	1 312
Totalt antal larm för förbundet		2 398	2 029	1 967	1 512	1 361	1 359

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål	Uppföljning 2016
3	Optimalt nyttjade av samhällets resurser Vid såväl små som stora olyckshändelser ska samhällets samlade resurser nyttjas optimalt.	- Minst två årliga stabsövningar ska genomföras i samverkan med övriga aktörer i Trygghetens Hus och Jämtlands län. - Breda JRF uppdrag med fler åtaganden åt medlemskommunerna.	- Målet uppfyllt, två samövningar har genomförts. - Målet uppfyllt, ett avtal finns upprättat med Härjedalen och fler avtal förbereds.

Ledningsstab

För Ledningsstab är kostnaderna för utryckningsinsatser högre än budgeterat, vilket även avspeglas på intäktssidan, då flesta händelser debiteras. Exempel på debiteringsbara händelser är automatiska brandlarm som ej utlösts pga brand, i väntan på ambulans där särskilt avtal finns tecknat med Regionen samt övrig försäljning av verksamhet som exempelvis lyfthjälp eller hämtning i terräng. För året redovisar Ledningsstab ett budgetöverskott med 263 tkr.

Driftutfall 2016

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2016	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	3 702	2 530	
Varav:			
Automatiska brandlarm	2 307	1 600	
Restvärde & vägsanering	365	300	
IVPA	804	600	
Försäljning av verksamhet	225	30	
S:a intäkter	3 702	2 530	
Kostnader			
Tjänsteköp	119	0	
Löneersättningar	5 501	4 580	
Verksamhetens kostnader	29	160	
S:a kostnader	5 649	4 740	
S:a driftutfall	1 947	2 210	+ 263

Förbundskansli

Administration

För kansliavdelningen har största utmaningen under 2016 varit övergången och anpassningen till Östersunds kommuns nya webbaserade ekonomisystem Aditro Windows och som skedde i juni månad. I övrigt har kansliet utarbetat en ny ersättningsblankett för räddningschef i beredskap och anpassat arvodesbestämmelser till förtroendevalda. Kansliet har även arbetat med att förbättra förbundets arkiv med städning av lokal och framtagande av en ny arkivförteckning. Även utbildning om E-arkivinformation har genomgåts. En ny parkeringsordning har genomförts i parkeringsgaraget på Trygghetens hus med byten av parkeringsplatser samt nya riktlinjer och avtal. Kansliet har också upphandlat en e-learningutbildning för programmen i Office-paketet m.m. till all heltidsanställd personal. Arbetet med förbundets arbetsordning fortgår med att kontrollera och komplettera med underlag. Kansliet fick under året ett uppdrag av förbundets medlemskommuner att ta fram underlag för vad varje medlemskommun kostat 2015 jämfört med inbetalda medlemsbidrag.

Kommunikation och information

Då kommunikatörstjänsten på 20 % som tidigare köptes av Östersunds kommun sades upp från årsskiftet har kansliet fått anpassa sin verksamhet för att kunna fortsätta tillhandahålla större delen av de uppgifter som genomfördes av kommunikatören. Personaltidningarna brandposten och förbundsnytt liksom byte av informationskampanjer på hemsidan är exempel på informativa uppgifter som nu sköts av avdelningens personal. Utbildning rörande uppdatering och allmän support av förbundets externa hemsida och personalsida har därför genomförts.

Öppet hus tillsammans med övriga aktörer genomfördes under en dag på hösten med många nöjda besökare. Tillfället som gavs till allmänheten var oerhört uppskattat av både barn och vuxna. Många aktiviteter genomfördes som exempel prova på att göra hjärt- och lungräddning, uppvisning av polishundar samt åka upp i luften med räddningstjänstens höjdfordon.

För att enklare och tydligare kunna synliggöra förbundets större och återkommande aktiviteter under året har kansliet tillsammans med metod- och taktikavdelningen arbetat med att vidareutveckla förbundets digitala aktivitetskalender. Kalendern finns nu tillgänglig för all personal på förbundets personalsida.

Införandet av en plattform som gör det möjligt att via bild och dubbelriktad talkommunikation sprida information till samtliga brandstationer i förbundet samtidigt finns nu installerat på alla stationer. Detta gör det möjligt för oss att informera, utbilda och möta personalen i förbundet på ett kostnadseffektivt och miljövänligt sätt.

Miljö

På miljösidan har miljöhandlingsplanen för 2016 tagits fram och information om planens innehåll har presenterats i personaltidningen brandposten. En kontroll har genomförts om vart kontaminerat vatten tar vägen på Trygghetens hus. Även prover på vattnet har tagits med hjälp av Östersund kommun och resultatet av proverna är under slutberedning. En utredning pågår om vattenförsörjning och avlopp för Furulunds övningsområde. Studiebesök till Södertörns, Västervik och Faluns räddningstjänster för att studera smarta miljölösningar och arbetsmiljö på övningsområden samt brandstationer har genomförts i maj. Goda exempel i miljöhänsen noterades från Västervik och Södertörns brandstationer och övningsanläggningar kring solceller, egna reningsverk, miljövänliga övningshus för brandsläckning.

Utbildningen Grön räddningstjänst för all operativ personal är slutförd i och med att Härjedalens brandmän fick utbildning under 2015 och 2016. Ett aktivt miljöarbete pågår även genom att följa upp energiförbrukningen på stationer med egna abonnemang. Målsättningen är att tillsammans med fastighetsägarna kunna vidta åtgärder för att minska förbrukningen. I tabellen framgår påbörjade eller utförda energieffektiviseringsåtgärder under perioden.

Station	Energieffektiviseringsåtgärder 2016
Brunflo	Utredning pågår om borttagning av oljepanna.
Kälarne	Justering av värmeanläggning och lagat ett fel.
Gällö	Bortkoppling av el till förråd och separat mätning av elförbrukning pågår.
Krokom	Sänkt temperatur i vagnhall.
Sveg	Ombyggt luftflöde från omklädningsrum till vagnhall och sänkt temperatur i vagnhall.
Trygghetens hus	Samtal har förts med Kungsleden om solpaneler på taket.
Stugun	Omtagning av förrättningsförhandling pågår.

Arbetsmiljöåtgärder

Fastighetsstatusen bland förbundets brandstationer är genomgående god men några stationer har sämre standard. Detta gäller framförallt Hede station som ur arbetsmiljösynpunkt inte är bra. Att arbeta med en förbättrad lokallösning för Hede brandstation tillsammans med utvecklingen av Furulund etapp två har varit prioriterade uppgifter för året. För Hede station har en utredning pågått om alternativa lokallösningar där huvudinriktningen varit en ny lokalisering. Utredningen har dock visat att nyproduktion blir alltför kostsam och att en mindre ombyggnation i befintliga lokaler ska fortsätta att utredas under 2017. I etapp två av Furulunds utveckling vill förbundet bygga ett nytt skolhus i syfte att förbättra arbetsmiljön för instruktörer och för alla som övas och utbildas. Projektering pågår med Östersunds kommun och samtal förs om anslutning till det kommunala Va-nätet.

När det gäller lokalanpassningar har arbeten pågått på flera håll. I Sveg är ombyggnationerna färdiga med ett nytt kontor och ett nytt damomklädningsrum för larmställ med egen entrédörr samt ny och bättre ventilation. Den hyrda ytan för Svegs station är även rejält förminskad. För stationen i Vemdalen för förbundet samtal med Härjegdalen om att hitta en lösning för att kunna bygga omklädningsrummen större och separera larmställen från vagnhall. Regionen har anpassat sina lokaler med ett till vilorum åt ambulanspersonalen. I Funäsdalen har samtal inletts med stationens personal och en enklare idéskiss finns framtagen om att bli a kunna separera larmställ från vagnhall.

Förbundet för också samtal om att få inrymma fler blåljusverksamheter i förbundets brandstationer, detta i syfte att kunna sänka förbundets hyreskostnader men även för att öka samarbetet med dessa verksamheter. För stationen i Gäddede är förhandlingarna med Strömsunds kommun, ambulansen och Polisen genomförda och en ombyggnation av stationen är näst intill klar. Samtal har även förts med Regionen och Polisen om samlokalisering i Hammarstrand och där beslut nu inväntas från regionen om samlokalisering är möjlig.

I november inträffade en stor vattenskada i Brunflo station. En vattenledning sprang läck och vatten trycktes upp i vagnhallens betongplatta. Skadan kunde åtgärdas snabbt med provisorisk lagning av Östersunds kommun och stationen används som vanligt. Förbundet för nu samtal med Östersunds kommun om hur stor omfattningen av återställningen av betong-plattan förväntas bli.

På stationen i Östersund har Commedia genomfört en ergonomigenomgång för all kontorspersonal. Tillsammans med fastighetsägaren har en luftmätning genomförts i kontorsmiljön.

I tabellen framgår flertalet av de arbetsmiljöåtgärder som pågår eller genomförts under perioden.

Station	Arbetsmiljöåtgärder 2016
Östersund	Bytt duschblandare i dam.omkl.rum, monterat kontorsvägg och stationsskylt
Furulund	En vikport och byggmaterial till byggnation av spolhall, verkstad och förråd i stora plåtförrådet.
Krokom	Dörrkodlås insatt. Glasruta till innerdörr mot vagnhall monterad.
Bispgården	Bytt portar. Åtgärdat mindre vattenläckage i dusch och toalett, grovstädning har skett av stationen och regelbunden månadsstädning är beställd. Ny kompressor i vagnhall.
Sveg	Nytt kontor och omklädning dam för larmställ samt avdelad yta. Urkoppling av larmhögtalare från lämnad yta.
Bräcke	Bytt trösklar till gångdörrar till portar samt lagat flera portar.
Strömsund	Bytt batterier till stationens reservkraft och radiomast.
Backe	Inkoppling av ny kompressor.
Myrviken	Väggfärg till vagnhall och diverse el jobb.
Gällö	Hyllor till förråd samt målning av två rum. Diskussion pågår med kommunen om separat omklädning och dusch samt flytt av larmställ från vagnhall.
Brunflo	Installation av ny driftlösning för kompressorer som i huvudsak slås på vid larm. Diskussion pågår med kommunen om allmän renovering och separat omklädning och dusch samt flytt av larmställ från vagnhall samt ny lektionssal.
Hammerdal	Diskussion pågår med kommunen om separat omklädning och dusch samt flytt av larmställ från vagnhall och flytt av kompressor från vagnhall.
Gäddede	Flytt av utalarmeringsutrustning. Ombyggnation pågår om samnyttjande av lokaler med Ambulansen och Polisen. Klart i februari 2017.

Till förbundets samtliga stationer har larmknappsskyltar monterats upp och stationsskyltar med tillhörande belysning har införskaffats till Härjedalens sju stationer.

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål	Uppföljning 2016
4	Attraktiv arbetsplats - Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.	- Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud. - Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer. - All heltidsanställd personal ska ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan.	- Målet uppfyllt. Inget allvarligt är rapporterat i RIA. - Målet uppfyllt, avstämt vid medarbetarsamtal. - Målet uppfyllt, framtaget vid medarbetarsamtal.
5	En sund, balanserad och finansierad ekonomi - Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomisk hushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.	- Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas. - Ett fungerande finansieringssystem för reinvesteringar ska skapas och tas i drift senast verksamhetsåret 2017.	- Målet ej uppfyllt. Resultat avviker negativt med -1,8 mnkr mot budgeterat nollresultat. - Målet delvis uppfyllt, frågan om mer investeringsmedel har beviljats av ägarkommunerna i 2017 års ramar.
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar - Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar.	- Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler ska minska med 5 % jämfört med 2015. - I all verksamhetsutövning ska en värdering av åtgärdens miljöpåverkan utgöra en naturlig del och att metoder som minskar miljöbelastningen eftersträvas.	- Målet uppfyllt. Elförbrukningen har minskat med 9 % jämfört med 2015. - På Trygghetens Hus har luftmätning skett i kontorsmiljön och vattenprover har tagits på kontaminerat vatten.

Driftutfall Förbundskansliet

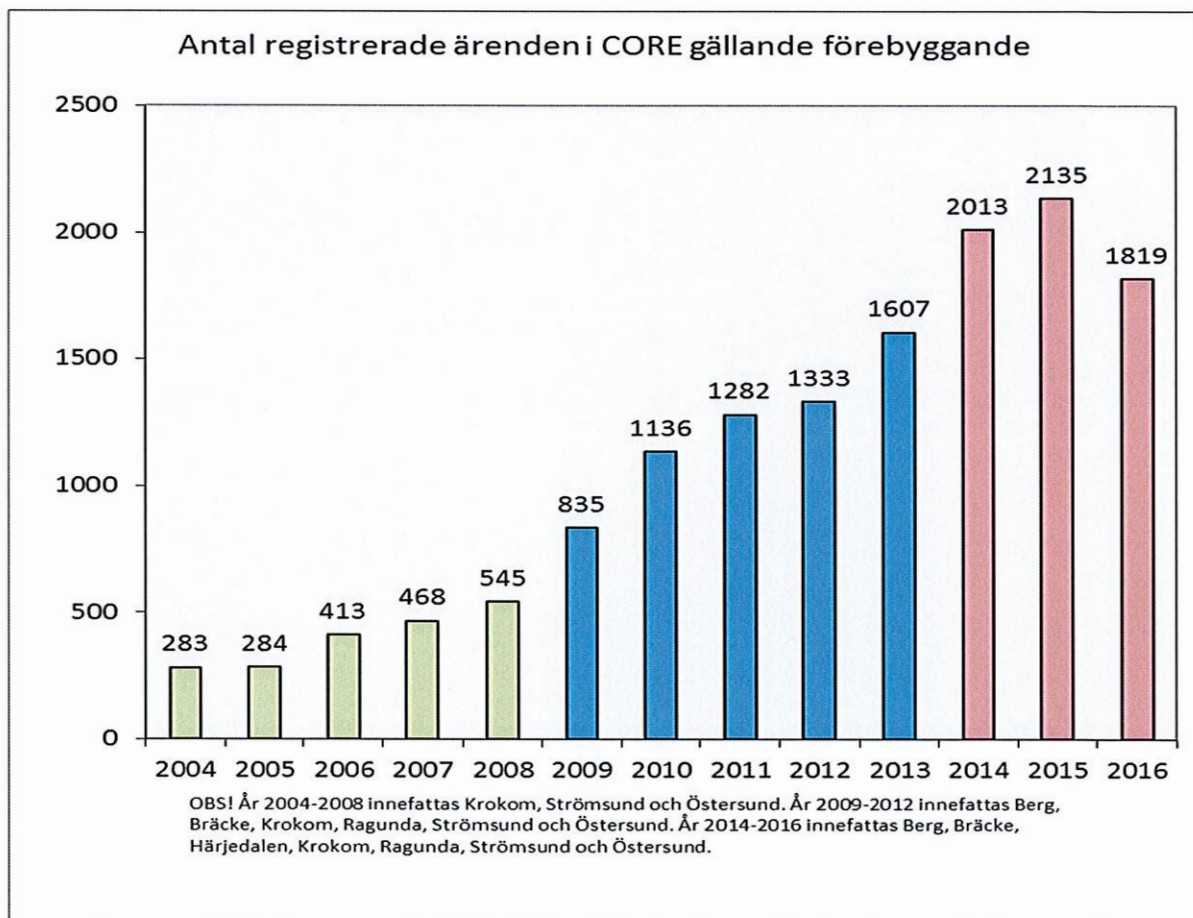
Förbundskansliets resultat för året visar en positiv avvikelse mot budget med +748 tkr. Utfallet förklaras främst av lägre lönekostnader då en person på avdelningen och gått över till förbundets Teknikavdelning. På fastighetssidan finns lägre kostnader för lokalhyror och driftkostnader, däremot är kostnaderna för fastighetsunderhåll högre av främst kostnader för ombyggnation av plåtförrådet på Furulund och av akuta underhållsåtgärder på förbundets stationer.

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2016	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	279	190	
S:a intäkter	279	190	
Kostnader			
Tjänsteköp	3 150	3 076	
Löneersättningar	2 340	2 706	
Revisionen	120	120	
Verksamhetens kostnader	14 157	14 525	
Varav:			
Utbildning/konferenser	46	75	
Övriga personalkostnader	59	83	
Lokalhyror stationer & värn	11 103	11 190	
El, uppvärmning och vatten	1 884	2 084	
Övriga fastighetskostnader	758	815	
Avgifter & material	307	279	
S:a kostnader	19 768	20 427	
S:a driftutfall	19 489	20 237	+748

Förebyggandeavdelningen

Avdelningen hade hög arbetsbelastning beroende på vakanser, föräldraledigheter och ärenden från föregående år. Den ökade belastningen med anledning av flyktingströmmen var störst vid årets början. För att avlasta ordinarie personal visstidsanställdes två brandmän under två respektive tre månader. Deras arbetsuppgifter bestod i att genomföra utbildningar vid flyktingboenden, handlägga automatlarmsärenden och genomföra informationsinsatser.

Under året fanns inte längre tillgång till någon kommunikatör, detta märktes genom att vi fick lösa det arbete som den tjänsten tidigare kunde hjälpa till med t.ex. vid framtagande av layout för annonser och broschyrer samt arbete med hemsidan.

Information/utbildning

Ett flertal aktiviteter har genomförts, den enskilt största aktiviteten är den informationskampanj som genomförts ute på flyktingboenden runt om i förbundet. 27 flyktingboenden besöktes och sammanlagt har över 520 personer informerats. Under mars genomfördes informationsträffar om brandsäkerhet dels för bostadsrättsföreningar och dels för pensionärsgrupper. Träffar genomfördes på ett flertal ställen runt om i förbundet. Under två dagar i april deltog vi med en monter samt föredrag på mässan Östersund Senior på Gamla teatern i Östersund. Ett bra tillfälle att nå den viktiga målgruppen som seniorer utgör. Förbundet har skickat ut informationsbroschyrer om hur man bör elda till sotarna i förbundet. Sotarna delar i sin tur ut dessa när de är ute hos sina kunder. Informationsmaterial om brandskydd på campingar skickades ut under maj månad. Annonser i Natur- och miljöboken (lärobok för åk 4-6). Dessutom har ett informationsblad om brandsäkerhet kopplat till mobilladdare tagits fram.

Tillstånd

Räddningstjänsten handlägger tillståndsärenden enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) beträffande egenstötning.

Tillstånd LBE

Inför årets planering görs en bedömning av det antalet ansökningar gällande tillstånd LBE som kan förväntas under året utifrån de uppgifter som finns gällande vilka tillstånd som kommer att löpa ut. Antalet förväntade ansökning, hur många ansökningar som kommit in, hur många beslut som fattats samt hur många ärenden som avslutats utan att räddningstjänsten gått till beslut redovisas i tabellen nedan.

Beslut LBE	Inkomna ansökningar under året						Antal beslut under året			Antal avslutat utan att gå till beslut under året		
	Förväntat			Antal								
	Brand	Exp	Totalt	Brand	Exp	Totalt	Brand	Exp	Totalt	Brand	Exp	Totalt
Berg	4	2	6	7	1	8	4	1	5	0	0	0
Bräcke	4	5	9	8	4	12	9	2	11	0	0	0
Härjedalen	2	2	4	7	5	12	9	7	16	2	0	2
Krokom	2	3	5	3	8	11	4	7	11	0	0	0
Ragunda	2	2	4	6	4	10	10	4	14	0	0	0
Strömsund	5	2	7	3	3	6	5	1	6	0	0	0
Östersund	2	10	12	20	18	38	17	18	35	3	1	4
Totalt	21	26	47	54	43	97	58	40	98	5	1	6

Inkomna ansökningar samt beslut gällande hantering av brandfarliga och explosiva varor för 2016.

Som framgår av tabellen har antalet ansökningar som kommit in varit över 100 % fler än de förväntade. Antalet beslut är i paritet med antalet inkomna ansökningar. Dock innebär ju inte detta att det fattats beslut gällande alla ansökningar från 2016 utan här finns ju även ärenden från tidigare år med likväl som att ärenden från 2016 ännu inte gått till beslut. Förutom att arbetsbelastningen varit hög p.g.a. fler inkomna ärenden än förväntat så finns också ett stort antal ärenden som inkommit framförallt 2015 och tidigare som ännu inte gått till beslut där mer arbetstid skulle behöva avsättas för att åtgärda dessa ärenden.

Förutom att handlägga inkomna ansökningar har det funnits två aktiviteter som skulle genomföras, den första "Omarbeta befintlig rutin för handläggning av tillstånd till hantering av brandfarliga varor till en verksamhetsrutin." har inte blivit utförd medans den andra "Inarbete begreppet "användning" i stället för "förvärv" (gällande hantering av explosiv vara) i räddningstjänstens information, blanketter, mallar och system." har gjorts klar så till vida att det ändå som återstår att uppdatera är presentationen av taxan och där saknas ännu beslut från en av ägarkommunerna.

Sotning, brandskyddskontroll och s.k. egenstötning

Vid två tillfällen under året har räddningstjänsten träffat de entreprenörer som sköter sotning och brandskyddskontrollen för kommunens räkning. Syftet med träffarna är att se till att entreprenörerna uppfyller avtalet samt främja samverkan mellan distrikten. För Härjedalens sotningsdistrikt har ny upphandling av entreprenör genomförts.

Beträffande den s.k. egenstötningen som en fastighetsägare kan få medgivande till enligt LSO så handlägger räddningstjänsten de ansökningar som kommer in. Under året har det skett en

revidering av informationsmaterial, ansökningsblanketter samt beslutsmallar för detta vilket har känts som väl investerad tid då hanteringen av ärendena har underlättats. Årets inkomna ansökningar och antalet avslutade ärenden gällande egensotning redovisas nedan.

Egensotning	Antal inkomna ansökningar under året	Antal avslutade ärenden under året
Berg	5	5
Bräcke	8	8
Härjedalen	19	19
Krokom	8	8
Ragunda	0	0
Strömsund	1	0
Östersund	7	7
Totalt	48	47

Antalet inkomna ansökningar samt antalet beslut gällande s.k. egensotning för 2016.

Tillsyner

Arbete med att kvalitetssäkra tillsynsverksamheten pågår i samarbete med projektgruppen för tillsyn Jämtland/Västernorrland. Ett nytt informationsmaterial om systematiskt brandskyddsarbete (SBA) är framtaget. Det återstår nu att lägga ut informationen på vår hemsida. Gruppen har påbörjat arbetet med att ta fram standardtexter för anmärkningar i samband med tillsyn. På grund av arbetsbelastningen genomfördes endast ca 60 % av de planerade tillsynerna.

Automatiska brandlarm

Förbundet hade vid årets början 575 objekt inkopplade men endast 182 av dessa hade giltigt avtal. Arbetet med att kvalitetssäkra rutinerna med automatiska brandlarm är mycket tidskrävande, inför 2016 har flera aktiviteter planerats för att underlätta detta arbete. Under våren genomfördes tre aktiviteter.

- Utbildning/information till skiften i Östersund i syftet att de ska kunna hjälpa till med enklare hantering av automatiska brandlarm med avseende på felande nycklar, komplettering av objektskort samt felaktig positionssättning.
- En handläggare i Sveg har introducerats och ska kunna arbeta med detta ca 10 % av sin tid. Det återstår dock lite arbetet med att lösa problem med datorer och CORE i Sveg.
- En administratör introduceras inom automatlarmshandläggning.

Kommunerna är de objektsägare som har flest brandlarm inkopplade. Räddningstjänsten träffar varje kommun årligen för att stämma av rutiner och skriva avtal på de anläggningar som uppfyller kraven. Under året har tre möten hållits med Bergs kommun och ett möte med Härjedalens kommun.

Samtliga nya ansökningar om inkoppling av automatiska brandlarm har handlagts. Vi har dessutom tecknat avtal med ett fåtal redan inkopplade anläggningar.

Riskhantering

Fokus har varit beredskapsplanering för våra fyra reglerade älvar. Förbundet strävar efter att ha en gemensam plan oavsett vilken älv som drabbas. Vid ett dammbrott kommer stora områden att behöva varnas och evakueras, för detta krävs tydlig struktur och samordning mellan alla inblandade aktörer. Länsstyrelserna ansvarar för den övergripande samordningen, de kallar till möten och samordnar aktörernas olika planer.

Älvgruppsmöten har genomförts för älvarna, här deltog berörda länsstyrelser, kommuner, räddningstjänster, Polisen, dammägare, SMHI, Försvarsmakten, Svenska kraftnät och Vattenregleringsföretagen. En samverkansövning genomfördes under vecka 20 i år.

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål	Uppföljning 2016
1	Antalet bränder ska minska – Förbundets verksamhet ska bidra till att antalet bränder och antalet omkomna/skadade i bränder ständigt minskar samt att egendomsskador och miljöpåverkan reduceras.	• Antalet utvecklade bränder i byggnader ska minska. • Antalet eldstadsrelaterade bränder ska minska till år 2019.	• Tre kommuner minskade, två oförändrat och två ökade • Minskning från 33 till 27 (genomsnitt på tre år)
4	Attraktiv arbetsplats – Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.	• Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud. • Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer. • All heltidsanställd personal ska ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan.	• Uppfyllt, inget rapporterat i RIA. • Uppfyllt, avstämt vid arbetsplatsträff. • Uppfyllt, avstämt vid arbetsplatsträff.
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar - Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.	• I all verksamhetsutövning ska en värdering av åtgärdens miljöpåverkan utgöra en naturlig del och att metoder som minskar miljöbelastningen eftersträvas.	• Förbundets personalcyklar används ofta till möten.

Driftutfall Förebyggandeavdelningen

Avdelningen redovisar för 2016 ett överskott mot budget med +72 tkr. Största budgetavvikelsen finns främst inom tillsyn och tillstånd där intäkterna för tillsyner endast når 25 % av budgeterat. Intäktsbortfallet för tillsyn kompenseras dock av något högre intäkter för tillstånd LBE. För avtal automatlarm är intäkterna högre än budget av fler nytecknade avtal. På kostnadssidan är utfallet för löneersättningar lägre än budget då avdelningen haft flera personer som tagit ut föräldraledighet.

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2016	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	1 394	1 600	
Varav:			
Tillsyn och tillstånd	487	806	
Avtal automatlarm	845	794	
Bidrag & försäljning av verksamhet	62	0	
S:a intäkter	1 394	1 600	
Kostnader			
Tjänsteköp	26	21	
Löneersättningar	4 318	4 434	
Verksamhetens kostnader	222	390	
Varav:			
Utbildning/konferenser	101	263	
Övriga personalkostnader	20	23	
Avgifter & material	102	104	
S:a kostnader	4 567	4 845	
S:a driftutfall	3 173	3 245	+72

Beredskapsavdelningen

Insatsledning

Bemanningen av funktionen som yttre befäl har övertagits av teamcheferna som gör detta i beredskapsform. Syftet med det var att skapa möjlighet till att uppfylla handlingsprogrammets intentioner om att Räddningschef i beredskap (RCB) skall finnas tillgänglig och tre avdelningschefer och räddningschefen kunde då anpassa sin beredskap mot RCB.

I början på verksamhetsåret inrättades tre kombitjänster som var en anpassning utifrån vårt utbildnings- och jourbehov. Tjänsterna besattes av personal utifrån vikariepoolen som uppnått, genom allmän visstids anställning och vikarietjänstgöring, kriterierna för företrädesrätt under ett flertal år. Tjänsterna är självfinansierade genom minskat vikariebehov. Utöver dessa tre kombibrandmän har ytterligare fem brandmän vikarierat under semesterperioden. Två brandmän på heltid har avslutat sin tjänstgöring genom pensionering.

För att anpassa rekryteringarna mot ett mer jämställt- och mångfaldsperspektiv har nya riktlinjer tagits fram genom samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare. Dessa har nyttjats under höstens rekryteringar av sommarvikarier inför 2017.

Ett aktivt arbete har som vanligt pågått vid ett flertal tillfällen och stationer för att främja rekryteringen till våra stationer i förbundet. Utöver dessa åtgärder har sociala medier, typ Facebook, börjat att användas för att få en större spridning av vårt budskap.

Inom avdelningen har 10 nya arbetsledare utbildats internt. Dessa utbildas för backup till de stationer som saknar utbildade räddningsledare i fullt antal. En arbetsledare får aldrig agera som räddningsledare, men som arbetsledare får du starta upp en insats ute på olycksplatsen med stöd av Inre Befäl som är räddningsledare i dessa fall.

Under 2016 genomförde följande antal personer MSB utbildningar: RiB utbildning - 14 st, Tillsyn A - 1 st, Räddningsledare A - 9 st, Räddningsledare B - 2 st, samtliga är färdigutbildade med godkänt resultat.

Vakansläget inom RiB-kåren är fortsatt oroande på vissa stationer. Två medarbetare från heltidsbrandmännen har fått som uppdrag att vid behov stötta i detta arbete. Stort fokus 2017 är fortsatt rekrytering av RiB-personal. Trenden är dock tydlig – det blir svårare och svårare att attrahera medborgare att ta anställning som RiB-personal. En av orsakerna är att personer boende ute på landsbygden i vårt län arbetspendlar mer och mer, vilket givetvis försvårar ett åtagande med beredskap inom räddningstjänsten, samtidigt så är risken att fler arbetsgivare med en allt mer minskad personalstyrka ser beredskapen som ett problem för det egna företaget. Ett värdegrunds-arbete kommer att startas upp under våren 2017.

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål	Uppföljning 2016
2	Snabb och rätt hjälp – Räddningstjänsten ska - anpassad efter vår lokala riskbild - med rätt kompetens samt modernare teknik ge snabbare och rätt hjälp till förbundets medborgare samt besökare som drabbas av olyckor så att skador på människor, egendom och miljö minimeras.	- För RiB personal ska beslutad beredskap och förmåga upprätthållas med rätt kompetens och befattning under minst 99,5 % av årets totala antal beredskapstimmar. >85 % av dom RiB-anställda ska ha genomgått den skolbundna RiB-utbildningen till 2019. - Samtliga som blir uttagna till befälsutbildning ska genomföra utbildningen med slutbetyg godkänt via erhållet kursintyg.	- Målet är inte uppfyllt på grund av att det fortfarande saknas personal på vissa RiB stationer. - Målet uppfyllt, 87%. - Målet är uppfyllt dom som gått utbildningen 2016 har fått slutbetyget godkänt.
4	Attraktiv arbetsplats – Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.	- Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud. - Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer. - All heltidsanställd personal ska ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan.	- Tre allvarliga händelser har inträffat under året. - Målet är uppfyllt. - Kompetensutvecklingsplaner för heltidspersonal är framtagna.
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar - Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.	I all verksamhetsutövning ska en värdering av åtgärdens miljöpåverkan utgöra en naturlig del och att metoder som minskar miljöbelastningen eftersträvas.	- Förhållningsregler för Trygghetens hus som rör räddningstjänst och ambulans är reviderade. - Träff med regionskyddsombud från Kommunal är genomförd i juni.

Driftutfall Beredskapsavdelningen

Avdelningen redovisar ett negativt utfall mot årsbudget på -65 tkr. Avvikelsen beror främst av lägre intäkter då MSB betalar ut bidrag efter genomförda utbildningar och av högre månadslönekostnader då avdelningen utökats med tre nya brandmän i kombitjänst med avsikt att få ned vikariekostnaden. Högre kostnader finns även för semesterskadestånd och bilersättningar vid resor till och från övningar, utbildningar och fystester. Lägre kostnader finns för räddningschef i beredskap som trädde i kraft först i mars, lägre ersättningar för utbildning pga. ej fullt tillsatta budgeterade platser, samt lägre beredskapskostnader för RiB-personal då förbundet inte klarat uppfylla numerären på vissa stationer under året.

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2016	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	280	653	
Varav:			
Bidrag MSB	182	606	
Försäljning av verksamhet	98	47	
S:a intäkter	280	653	
Kostnader			
Tjänsteköp	0	0	
Löneersättningar	66 186	66 185	
Varav:			
Löneersättningar heltid	18 517	16 686	
Ersättning timanställd vik	508	1 254	
Befälsstillägg	1 806	1 950	
Arvode station- och värnansvarig	838	778	
Timlön, övning, utb & materialvård	8 293	8 809	
Beredskap	34 334	34 563	
RCB i beredskap	0	579	
Semesterskadestånd	1 219	1 081	
Övr löneersättningar	771	485	
Verksamhetens kostnader	1 703	2 012	
Varav:			
Utbildning/konferenser	571	765	
Övriga personalkostnader	994	1 152	
Avgifter & material	138	95	
S:a kostnader	67 889	68 197	
S:a driftutfall	67 609	67 544	-65

Metod- och taktikavdelningen

Övning/utbildning

Avdelningen har under året genomfört 34 heldagsövningar och tre kvällsövningar för våra RiB-anställda på Furulunds övningsfält med taksäkring som övningstema samt fem preparandutbildningar⁵ med. Vi har genomfört teoriutbildning för våra RiB-stationer i teknik och metoder för övertrycksventilering med PPV fläkt⁶. Vattenlivräddningsgruppen har genomfört en fortbildningsdag för våra instruktörer ute i förbundet. Vi har intern utbildat två instruktörer på varje station i att framföra och manövrera tunga fordon. Vår mobila container för varma rökdykningsövningar har varit runt till förbundets stationer. I Åsarna-Svenstavik har vi implementerat en ny förmåga med första insatsperson³. I Bräcke har införts förmågan första insatsbefäl⁴. För att utveckla våra metoder i brandsläckning fick vi möjlighet att elda hus i Ringsta Lit under en dag. Dagen var lärorik och gav möjligheter till verklighetsnära insatser under kontrollerade former. Övrig övningsverksamhet i förbundet genomförs enligt varje brandstations egna övningsplanering för året, där sex prioriterade övningar och stationernas egna behovs övningar ingår.

Fyra medarbetare har deltagit vid brandbefälsmötet i Helsingborg, som är en konferens för brandbefäl från hela Sverige. En projektgrupp bestående av tre personer har satts ihop för att arbeta fram en långsiktig utbildning och övningsplan för våra åtta värn. Vi har genomfört en endagsutbildning i skogsbrand för alla inre och yttre befäl. En styrkeledare och en brandman har genomgått en instruktörsutbildning för rökdykarledare i Revinge. Våra två Huvudinstruktörer i säkring på tak har utbildat instruktörer inför RiB-övningarna på Furulund. Dessa huvudinstruktörer har även deltagit vid en fortbildningskonferens i Uppsala under två dagar och genomfört samövning med alpina gruppen i Snasahögarna under två dagar. För tillsyn och underhåll av höghöjds utrustning har vi utbildat fem stycken materialtekniker. En telefon samverkans övning "Hubbe" där andra aktörer medverkade har genomförts vid fyra tillfällen för inre befäl och RCB (Räddningschef i beredskap). En utbildningsdag för huvudinstruktörer i kommunikationsolyckor har genomförts med en extern föreläsare. Våra två huvudinstruktörer för höjdfordon har deltagit vid en konferens/fortbildningsdag. Vi har genomfört en intern webb utbildning i nya händelserapporten för våra styrkeledare ute i förbundet.

Externutbildning

Vi har genomförts en instruktörsutbildning i nya utbildningsmaterialet *grundläggande brand*. Vi har skickat ut ett avtalsförslag på nya utbildningsmaterialet som innehåller både lärarledd och interaktiv utbildning till kommunerna. Gensvaret på detta förslag har hittills varit svagt. Under året har vi kört utbildning mot kommunerna enligt tidigare avtal i allmän brand kunskap, HLR och skolutbildning.

⁵ Preparand är en grundutbildning för att kunna ingå i en beredskapsstyrka. Därefter genomgår man MSB utbildning till räddningsman, räddningsinsats.

⁶ PPV står för Positive Pressure Ventilation - övertrycksventilation med motordriven fläkt.

³ Första insatsperson är en brandman som åker i ett specialanpassat fordon direkt till skadeplatsen och påbörjar skadeavhjälpande åtgärder

⁴ Första insatsbefäl är att befälet har ett mindre fordon som åker direkt till skadeplats för att förbereda insatsen för anländande enheter.

Kommun	HLR (antal personer)	Allmän brandkunskap/ systematiskt brandskydds- arbete (antal personer)	Övrig utbildning brand+HLR, B-HLR, Heta arbeten, utrymningsövning	Totalt an- tal perso- ner
Östersund	242	1 073	99	1 414
Krokom	18	16	0	34
Strömsund	0	0	0	0
Ragunda	0	0	0	0
Berg	10	39	22	71
Bräcke	0	50	130	180
Härjedalen	12	65	0	77
			Totalt	1 776

Utöver kommunutbildningarna har vi utbildat personal från Region Jämtland-Härjedalen och några företag.

Företag/organisation	Allmän brandkunskap	Övrig utbildning Brand+ HLR, Utrymningsövning.	Antal per- soner
Regionen (JLL)	102		102
Åklagarmyndigheten		20	20
Trångsvikens bygg		32	32
VFM Nord		34	34
Övriga		24	24
		Totalt	212

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål	Uppföljning 2016
1	Antalet bränder ska minska – Förbundets verksamhet ska bidra till att antalet bränder och antalet omkomna/skadade i bränder ständigt minskar samt att egendomsskador och miljöpåverkan reduceras.	Antalet utvecklade bränder i ska vara lägre än 0,7 per 1000 invånare i samtliga medlemskommuner.	Arbetar aktivt med extern utbildning mot kommunerna och övriga företagare för att förebygga brand.
2	Snabb och rätt hjälp – Räddningstjänsten ska - anpassad efter vår lokala riskbild - med rätt kompetens samt modernare teknik ge snabbare och rätt hjälp till förbundets medborgare samt besökare som drabbas av olyckor så att skador på människor, egendom och miljö minimeras.	90 % av alla RiB ska genomföra 8 timmar övningsverksamhet på Furulund. - All RiB-personal ska genomföra 42 timmar lokal övningsverksamhet.	Målet delvis uppfyllt. Vi har utb. 75%. Målet delvis uppfyllt
4	Attraktiv arbetsplats – Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.	- Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud. - Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer. - All heltidsanställd personal ska ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan.	Målet uppfyllt. Målet uppfyllt. Personalen på avdelningen har en upprättad utvecklingsplan.
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar - Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.	I all verksamhetsutövning ska en värdering av åtgärdens miljöpåverkan utgöra en naturlig del och att metoder som minskar miljöbelastningen eftersträvas.	All personal i förbundet är utbildad i miljöräddning. Beslut att inte använda B-skum from 17-01-01 har tagits.

Driftutfall Metod- och taktikavdelningen

Avdelningen redovisar ett resultat på +653 tkr för året. Förklaringen till det positiva utfallet är främst att avdelningen haft en vakant tjänst fram till september och lägre kostnader för timvikarier och inköp av utbildningsmaterial, samt högre intäkter för utbildning.

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2016	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	907	686	
<u>Varav:</u>			
Försäljning utbildning	766	565	
Övriga intäkter	141	121	
S:a intäkter	907	686	
Kostnader			
Tjänsteköp	0	0	
Löneersättningar	2 463	2 802	
Verksamhetens kostnader	601	694	
<u>Varav:</u>			
Utbildning/konferenser	312	125	
Övriga personalkostnader	76	343	
Avgifter & material	213	226	
S:a kostnader	3 064	3 496	
S:a driftutfall	2 157	2 810	+653

Teknikavdelningen

Under året har det skett mycket arbete med fordons- och utrustningsinvesteringar och inom IT-området. Förbundet har anslutit fler deltidstationer med fiber och kommer köpa kapacitetstjänster av leverantörer för att göra uppkopplingarna mer stabila. Under senare delen av året påbörjades övergången till Office 365 med hjälp av IT-stöd från Östersunds kommun. Office 365 förbättrar både programmets tillgänglighet och lagringskapacitet för den anställde. Övergången förväntas vara slutförd till sommaren 2017. Avdelningens materialinventerings-system har genomgått årets första finslipning för att passa förbundets behov. Andra utvecklingsprojekt har fått flyttas fram till 2017 då avdelningen inte varit fullbemannad kvartal ett på grund av föräldraledigt och sjukdomar.

Under året har upphandlingen av höjdfordon till Östersund framskridit enligt plan. Upphandlingen är en samordnad upphandling mellan fyra räddningstjänster i mitten av Sverige (Medelpads räddningstjänstförbund, Höga kusten räddningstjänstförbund, Örnsköldsviks räddningstjänst och oss). Totalt för alla förbunden kommer fyra stycken fordon med option på två till att upphandlas. Det är förbundet som är den drivande parten i denna upphandling och kontrakt kommer skrivas med en leverantör under 2017.

Material

På materialsidan har underhållet blivit dyrare än normalt på grund av ökade kontroller på utrustning och av äldre utrustning som kräver mer underhåll. Mycket av förbundets utrustning har även köps in vid samma tillfälle och i olika satsningar som innebär att mycket utrustning måste bytas samtidigt. I Änge station har vi bytt båt till en större och deras gamla placerades i Östersund. Utbildning och utplaceringen av den nya fallskyddsutrustningen genomfördes i samband med den ordinarie övningsdagen för RiB på övningsområdet Furulund. Nu har alla stationer i förbundet en släckgranat på sina förstabilar. På grund av ökade olyckor i samband med trafikolyckor har det även införskaffats vägbulor till alla brandstationer för att användas vid trafikolyckor. Värme-kamerorna är till för yttre skanning och kommer placeras ut på stationer i samråd med Metod- och Taktik avdelningen.

Underhåll fordon

Förbundets åldrande fordonspark har synliggjorts under 2016 med många reparationer. Ett antal små reparationer har med förarmisstag att göra och som tidigare täcktes av fordonsförsäkringen, då förbundets nya försäkring har en högre självrisk. Den ökade kostnaden beror framförallt på det höga antalet reparationer men även av flera fordonsanpassningar. Ett antal fordon i förbundet har även under året haft reparations-kostnader på över 50 tkr.

Furulund

Under året har det skett flera satsningar på förbundets övningsområde Furulund för att anpassa mot kommande utbildning- och övningsverksamhet. Det stora plåtförrådet har försetts med en varmbonad spolhall för material och fordonsunderhåll samt verkstad och ett litet varmförråd. Byggnationerna i plåtförrådet har skett i samarbete med JGY:s byggvux-program som haft projektet i utbildningssyfte för sina elever. Mitt på övningsområdet har även ett torn byggts för extrabelysning till området samt radiolänkutrustning för kommunikation mellan Trygghetens hus och Furulund. Ett arbete har även påbörjats med att förse hela området med ett omgärdande staket.

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål	Uppföljning 2016
2	Snabbare och rätt hjälp – Räddningstjänsten ska - anpassad efter vår lokala riskbild - med rätt kompetens samt modernare teknik ge snabbare och rätt hjälp till förbundets medborgare samt besökare som drabbas av olyckor så att skador på människor, egendom och miljö minimeras.	Förbundets utrustning skall vara anpassad till fastställt nivåsystem och uppfylla ställda krav.	Utbytesplanerna följer plan och kommer att slutföras under 2016.
4	Attraktiv arbetsplats – Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.	- Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud. - Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer. - All heltidsanställd personal ska ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan.	- Medarbetarsamtal är utfört med samtlig personal. - Lönesamtal är utfört med samtlig personal. - Ett uppstartsmöte har genomfört med avdelning under två dagar har genomförts.
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar - Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.	I all verksamhetsutövning ska en värdering av åtgärdens miljöpåverkan utgöra en naturlig del och att metoder som minskar miljöbelastningen eftersträvas.	All överflödiga skumvätska har skickats till destruktion och det har skett en minskning av mängden miljöfarliga skumvätskor ute i förbundet.

Driftutfall Teknikavdelningen

Verksamheten redovisar ett underskott mot budget med -1 732 tkr. Orsaken är främst lägre intäkter från försäljningar av uttjänta fordon, maskiner och inventarier samt av högre lönekostnader, fordon- och räddningsmaterialkostnader. På lönesidan har avdelningen fått tillbaka en medarbetare dvs övningsområdesansvarige från kansliavdelningen. Inom fordon finns högre kostnader för fordonsreparationer och fordonsanpassningar. Högre kostnader finns även för underhåll och service av material, kommunikation. Under posterna övningsområde och räddningsmaterial finns genomförda vidareanpassningar mot handlingsprogrammet bokförda motsvarande ca 1 mnkr. och räddningsmaterial.

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2016	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	165	302	
S:a intäkter	165	302	
Kostnader			
Tjänsteköp	546	460	
Löneersättningar	2 747	2 665	
Verksamhetens kostnader	12 815	11 388	
Varav:			
Utbildning/konferenser	159	125	
Övriga personalkostnader	19	13	
Övningsområde	663	300	
Fordon	3 645	3 158	
Data/it	1 534	1 566	
Kommunikation	2 471	2 410	
Räddningsmaterial	3 156	2 841	
Underhåll material	760	505	
Övrig förbrukningsmaterial	406	469	
S:a kostnader	16 108	14 513	
S:a driftutfall	15 943	14 211	-1 732

Årsredovisningen 2016 är fastställd vid direktionsmötet 2017-03-13

Ida Asp
Ordförande

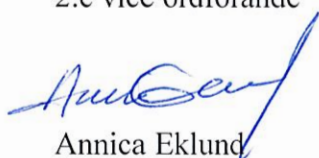
Lars Nyman
Räddningschef

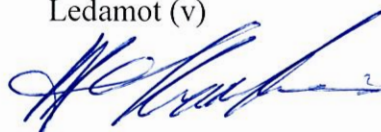
Stina Kimselius
2:e vice ordförande

Elisabet Öhrnell
Ledamot (v)

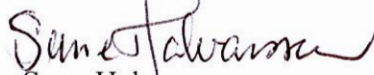
Annica Eklund
Ledamot (s)

Ulf Edström
Ledamot (c)

Göran Nilsson
Tjg ledamot (lfb)

Sune Halvarsson
Tjg ledamot (s)

Anders Österholm
Tjg ledamot (mp)

Uppföljning av internkontrollplan 2016

Systematiskt arbetsmiljöarbete och tillbudsrapportering - RIA.

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet har genomförts genom avdelningsvisa redovisningar av statusen inom respektive avdelning samt deltagande vid förbundets arbetsmiljökommittés möten.

Även uppföljning och analys av inkomna ärenden i RIA ligger till grund för den interna kontrollen av förbundets systematiska arbetsmiljöarbete. RIA kommer även att nyttjas som verktyg vid skyddsronder. Under 2016 har en planering påbörjats för en arbetsmiljöutbildning anpassad mot genomförande av räddningsinsats och övningsverksamhet. Under våren 2017 kommer den att genomföras för alla befälskategorier på heltidsstationen för att under hösten utbilda övriga befäl i förbundet.

Mot bakgrund av det ökade inflödet av ärenden i RIA är förbundets bedömning att systematiken i arbetsmiljöarbetet när det gäller skador, tillbud och riskobservationer utvecklas i en positiv riktning. Fortsatt arbete med att informera och utbilda i användning av RIA kommer ändå att ske kontinuerligt.

En arbetsmiljörevision har genomförts av HR-konsult från Östersunds kommun som främst visat på tre förbättringsområden gällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter, kunskaper i det systematiska arbetsmiljöarbetet och skyddsronder.

Sammanfattningsvis kan konstateras att arbetsmiljöarbetet i förbundet har utvecklats positivt men det finns behov av fortsatt utveckling. Utvecklingen av arbetsmiljöarbetet inom förbundet kommer fortsätta under 2017.

Verksamhetsstyrning- funktionsansvar och ansvarsområden

Uppföljning av funktionsansvar följer i stort det arbete som harmonierar mot handlingsprogrammets olika nivåer på förmågorna. Arbetet i funktionsansvaren fungerar väl men uppföljning kommer att ske även under 2017. Beträffande ansvarsområden kvarstår oklarheterna i detta och det har inte justerats till under 2016. Även detta kontrollmoment kommer att överföras till 2017:års internkontrollplan för vidare uppföljning.